ՆՈՒՄԵՐՈ 1759 — 1883 ՅՈՒՆԻՍ 24 ՇԱԲԱԹ — ԱԼԹԸՆՋԸ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՋԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՍՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷՔ ՍԱԻՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱԳՕՆԷ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Մէհիթիյէ 20 գրուշան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻԶԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 180 գրշ.
Ամբ այլբգ . . . . . 90 »
Իւչ այլբգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բոլոր իւր իրաւ օլունճագլար իչիւն

Գիր սէնէլիք . . . . . 220 գրշ.
Ամբ այլբգ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ ճինսի սահիֆէյէ . . 5 գրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »
ԻՆԹԱՐ . Պանգա , Շիրքէթ վէ ու�մուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.
2 վէ ճինսիւ սահիֆէյէրէ . . 6 գրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զիյատէ միւտէթ իչիւն իլանաթա այրը բարարլըգ օլուր ։

Մէվատսը նամիլյա տայիր պէնտէր մէհճանէն գոպուլ օլունճագ վէ ակրա օլունմայան էվրաղ իտաէ օլունմայաճագ տրր ։

30 ԲԱՐԻ.

Իսարէխանէսի , հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպասը , Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատէսինտէ նումէրո 29 խանէսէ տիր ։ — Կազէթանին ուսմարը իսարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեանֆիֆէի մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կապէթա Տիկրան Ճիվէլէկեանա միրաճաաթ օլունճաղը կիմի , քեանֆիֆէի մէքեամիյպին տախի անրն նամանա կէնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՒ

Ինկիլթերրանին Էրզրում մէնէրալ գոնսօլոսը միրալայ Էվէրէթ պիր ազ միւտէթ Տէրսաատէթաէ պուլունուպ , կէչէնտէ մահալը մէմուրիյէթինէ հարէքէթ վէ միւվասէլէթ ելմիշ օլմալա , Էրզրում մուխալիֆլիյինին պէյանընա կէօրէ , չէհրը մէզքիւր մահպուսիյնի վէ ալէլ ումում պիլգիւմէ Էրմէնիլէրի՝ գօնսօլոսը մուսմիւկէհէ իւմիտ իմէքտէ , վէ Էրզրում մատաէլ միւթէէսիֆէի մանիւմէսինի զաթը հարբէթը Շէհրիյարինին հրատիրաթը չէֆագաթ քեարանէսինէ մուվաֆֆագ պիր սուրէթաէ հալու թէսմիէ իթիրմէկէ մումանէյհ գօնսօլսօրն արֆը մագտէրէթ իտէճէկինի ֆարզ ու գրլաս էյլէմէքտէ իմիշլէր ։

—

Ախիրէն Շգօտրա թարաֆլարընա առաքիրը Շահանէ ալէյհինէ սիլահ իսթիմալ իտէն Անանավուտ ասիլերի հագգընտա ատֆը ումումի իլան օլունտուղունա տաիր կէչէն կիւն զուհուրա կէլէն պիր հավասիս պու քէրրէ թէքզիպ օլունույոր ։

—

Խարիճիյէ նէզարէթինէն պաղը մէվատան իսթիյդադը ղրմնընտա Ամինա սէֆարէթի իբինճի քեանիպի Սթէֆանանի էֆէնտի Տէրսաատէթ չաղրըմըշ տրր ։

—

ԳՕԼԷՐԱ

Իպիր վալի մէքթի Քեամիլ բաշա հաղրէթլէրի՝ Տախիյէ նէզարէթինէ յունիս 22 թարիխլէ ատիտէքի թէլեկրաֆը քէչիտ էյլէմիշ տիր ։

Պէրմիթատ իսքէնտէրիյէտէն կէլէն վաբօրլար իլէ եօլճրլար կէլմէքտէ օլուպ , էլեէվմ գարանթինա պէքլէմէքտէ օլանլար 280 գատար եօլճ իլէ եէտի գրթա բօսթա վաբօրլարընը թայֆաը իչինէտ խասթալըգ օլմատըղը կիպի , չիւքր օլսուն , իպիր վէ հէվալիսինէտ տախի սրհէթը ումումիյէ պէրքէմալ տրր ։ Գարանթինա ուսուլինէն հարֆիյէն իճրասը զրմնընտա լիազումը գատար կարտիանլար ինթիհապ վէ խանթիհատ օլընտրգտան սօնրա , պաչգա պիր վաբօր եօլճրլարընը տիկէրլէրի իլէ ինթիլաթ իթտիրմէմէք վէ էյլէն թէհաֆֆուզխանէ առասընը սէվահիլինէտ պալըգճը գալըգլարը եանաչըպ տա եօլճը գալըրմամագ իչիւն տատա տախիլինէտ պիր զապիթ իլէ 10 նէֆէր ժանտարմա վէ քէզալիք պիր զապիթ մայէթինէտ 30 նէֆէր միւսէլլահ ասքիրը նիգամիյէ վազ օլընարագ , առանընը սէվահիլինէ նօգթա վէ գօլլար թէրթիպ օլընարը միսիլլիւ , պահրէն տախի վաբօրլար իլէ պունտան սօնրա կէլէճէք սէֆարիյինին գարանթինա ուսուլինճէ հէր տուրլու ինթիզամատան մէնի իլէ եօլճը ֆիրար իտէմէմէսինէ տրգգամ իթմէք իւզրէ վիլայէթ մայէթինէտ պուլունան գօրմէքը հիմայուն տախի մէգքիւր առայա կէօնտէրիլմիշ տիր ։

* *

Տիւնքի Մէնիւոյ Բումանիա լիմանլարընը պիրինտէ տախի գօլէրա զուհուր իթտիյինէ տաիր պիր շայիա զուհուրա կէլտիյինի , վէ անճագ շայիաի մէզքիւրէնին գաթան ապլ ու էսասը օրմատըղընը ինթտիյի թահգիգաթա իսթինատէն պէյան իտէյօր ։

* *

Ավսթրիա հիւքիւմէթի քէնտի մէմալիքինտէ գարանթինա միւտէթինի 7 կիւնտէն 10 կիւնէ իպլաղ էյլէմիշ տիր ։ Գունընա պէրաբէր , եօլտա շիւպհէլի խասթալըգ վուգու պուլմայաճագ օլուր վէ տէրմանը սէֆիյինէտ պիր գլսմընը գարանթինա ուսուլինճէ հէր տուրլու ինթիզամատան մէնի իլէ եօլճը ֆիրար իտէմէմէսինէ տրգգամ իթմէք իւզրէ վիլայէթ մայէթինէտ պուլունան գօրմէքը հիմայուն տախի մէգքիւր առայա կէօնտէրիլմիշ տիր ։

* *

Տիւնքի Մէնիւոյ Բումանիա լիմանլարընը պիրինտէ տախի գօլէրա զուհուր իթտիյինէ տաիր պիր շայիա զուհուրա կէլտիյինի , վէ անճագ շայիաի մէզքիւրէնին գաթան ապլ ու էսասը օրմատըղընը ինթտիյի թահգիգաթա իսթինատէն պէյան իտէյօր ։

* *

Ավսթրիա հիւքիւմէթի քէնտի մէմալիքինտէ գարանթինա միւտէթինի 7 կիւնտէն 10 կիւնէ իպլաղ էյլէմիշ տիր ։ Գունընա պէրաբէր , եօլտա շիւպհէլի խասթալըգ վուգու պուլմայաճագ օլուր վէ տէրմանը սէֆիյինէտ պիր գլսմընը գարանթինա ուսուլինճէ հէր տուրլու ինթիզամատան մէնի իլէ եօլճը ֆիրար իտէմէմէսինէ տրգգամ իթմէք իւզրէ վիլայէթ մայէթինէտ պուլունան գօրմէքը հիմայուն տախի մէգքիւր առայա կէօնտէրիլմիշ տիր ։

* *

Տիւնքի Դ-ը՝ մանանիյէ պէյանընա կէօրէ , Պէյօղլու խաֆիյէ մէմուրլարընը իթթիրասըլա պիր գաչ վագթտան պէրու մահպուս պուլունան պիսուչ էչիւն թախիյէի սէպիրլէրի իչիւն լազըմ կէլէնլէրէ էմր վէրիլմիշ օրմաղա , մուամէլէի միւգթազիյէսի իճրա օլունընճա մահպուսիրը մէրգումէ հապտատան գուրթուլաճագլար տրր ։

* *

Ելինէ մէդքիւր կազէթանը գավինճէ , Պէյօղլու բօլիս միւտիրի՝ Պահրի բաշա հաղրէթլէրի՝ քէնտի գօնաղընտա խթինթագ գօլնտրգտա , խաֆիյէ վէ մէմուրինը զապթթան սարէրէ ատէյհինտէ թէպէյլիւն իտէն էֆալտէն հիչ պիր մալիումաթը օրմատըղընը սուրէթը գաթիյէտ իթտաէ իթմիշ տիր ։

* *

Մէկքիւր կազէթայա վէրիլէն մալիումաթա կէօրէ , խաֆիյէ մէմուրինինտէն պիրի՝ Պէյօղլու բօլիս մէճլիսին իթհամ իտէրէք , մէճլիսը մէզքիւրը նիզամընը ճէղալի նագտիրէր ալտըղընը խասպէր վէրմիշ վէ պու պապտէ մալիումաթը սահիհէի մուֆասսալ իթա էյլէտիկինտէն , մէրգումէն իչպու իֆասաթը մէզգիի ալինտէն նազարը տիգգաթա ալընմըշ տրր ։

* *

Կազէթաի մէդքիւր՝ թահթը թէվզիֆտէ պուլունան խաֆիյէ մէմուրլարընը սուի ահվալլէրինի կէչէն պիր իքի նիւսխէսինտէ պէյան էյլէտիյի կիպի , պու քէրրէ տախի պէրվէճէը ամի պիր վագաա նագլ իտէյօր ։

Շեօյլէ քի , պէշ սէնէ մուգատտմ էյլուպտա սիլահլա պիր սըրգաթ վուգու պուլուպ , իչպու սըրգաթը թէրթիպ իտէն տախի Քէլ Մէհմէտ նամ խաֆիյէ մէմուրը իմիշ ։ Մէրգումէ պունու քէնտիսի իղրար էյլէմիշ տիր ։

Մէրգումէ պիր արալըգ խրտմէթինտէն ամիվ օլընտրգընտան , պիր իչկիւզարլըգ կէօսթէրիպ ելինէ մէմուրիյէթէ կէմէք իւզրէ , սարիգէլերի խապէր վէրմէք օլունմուշ իմիշ ։ Պինապէրին Պէյրութ սարհհիյէ իտարէսի՝ Մըսըրտան կէլէն եօղունլարը արթզգգապուլ իթմէմէյէ մէճբուր գալմուշ իմիշ ։ Պինապէրին մէրգումէ՝ ֆիրան կէճէ էյտուպտա պիր միրալայը խանէսինէ խըրըզգ կիրիպ , խանէ խալդրը գաթլ իթտիրքէն սօնրա էվի սօյանագլարընը բօրիսէ խապէր վէրմիշ տիր ։

Բօլիս տախի մահալը մէգքիւրէ զապթիյէլէր կէօնտէրմէյէ գարար վէրմիշ իսէ տէ , Քէլ Մէհմէտա խըրոզլարը էլէ վէրմէք իւզրէ քէնտիսինին խանէյէ կիրմէսինէ միւսաատէ օլունմասընը թալէպ էյլէմիշ վէ զապթիյէլէր թաֆթիշտան մէրգումա գուրշուն ամբլրմամագ իւզրէ պաչընա պիր մէնտիլ սարմըշ տրր ։ Պինաէն ատէյհ թտին օլունան կէճէտէ , Քէլ Մէհմէտ բէյ գիրդի օլան սարիգէլը կէ խանէի մէգքիւրէ կիտիպ , բէֆիզլէրինի տըշարրտա պլրագարդը հալտէ , քէնտիսի խանէյէ կիրմիշ վէ օ սըրատա զապթիյէլէր եէրթիշիպ սարիգէլերի ալտը ու կիրիֆթէ իպթիտար իթտիրլէրինտէն , անլէր տախի սիլահ ամմատա պաչամըշլար վէ զապթիյէլէր մուգապէլէ իթմիշլէր տիր ։ Գու սըրատա մահալլէ խալդը ուլանըպ էգճիմլէ էյտուպտն իմամը բէնէրէրի ալարագ սօղաղա պագարընտա , ալընընա պիր գուրշուն իսապէթ իտէրէք թէլէֆ օլմուշ վէ տիկէր թէլէֆաթ տախի վուգու պուլմըշլարը Սարիգէլը թատուլուպ , իպիսի մահպէստէ էօլմուշ վէ տիկէր տէօրտիս մահրիմ օլմուշ վէ ֆագաթ իչպու հիւքմ թէմիրլէն բէատ օլունարագ , քէրֆիյէթ եւնէ մահքէմէի ճինայէթէ հէվալէ օլունմըշ տրր ։ Բէլ Մէհմէտ տախի իչպու մինասէպէթլէ խրտմէթինտէ իպգա օլունարագ , պիր խալը ճինայէթլէրէ իճթիսար էյլէմիշ վէ պու քէրրէ ևիրէ բէնչէի գանտա սիլահլը տիր ։

Գալաթա բօլիս գօմիսէրի Շիւքրի էֆէնտի՝ իբի սէնէ էվվէլ թագտիմ իմ տիյի բաբօրթ օլարտա , էլեէվմ մահպուս պուլունան Պէյօղլու խաֆիյէ մէմուրլարընը մէլունիյէթլէրինի հիւքմայէ իթմիշ իբէն , հէր նասրլ իսէ մումանիլէյհինտէ իխպարաթ ընա հէվալէի սէմմի իթիբար օլունմայարագ քէնտի միխթէրիյնտէ ատտ օլունմուշ վէ մումանիլէյհ հապտա իլգա օլունարագ տէօրթ մահտան պէրու մահպուս գալմըշ տրր։ Գօմիսէրը մումանիլէյհ հագգընտա իֆթիրատա պուլունանլար՝ պու քէրրէ գապտահրլարընը իգթրար իթմիշլէր տիր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ավսթրիա սէֆիրի Պարսն գալիսին սալը կիւնիւ հուզուրը Շահանէյէ չըգտըղընը եաղմըշ իտի։

Եէվմի մէդքիւր ագշամընը կէրէք սէֆիրը միշարէլէյհէ վէ կէրէք զէվճէսինէ պիր դիյաֆէթը Սէնիյէ քէշտէ պուլմըլը , ֆէվգէլատէ իթթիֆաքը Շահանէյէ նակլ օլունմուշ տրր ։

Սէֆիրը միշարէլէյհ՝ հագգընտա վուգու պուլան իչպու թէվզէճճիհաթը Բաթիշահիյի պա թէլէկրաֆ Վիէննայա իպպար էյլէմիշ օլմաղա , չէհրը մէգքիւրտէ բէգ զիյատէ հիւսնիւ թէէսիրի մուճիպ օլընընը Վ-ֆէ եաղըյօր։

—Մաէլմէմնունիյէ իչթիհիմիզ կէօրէ , Պանդը Օսմանի մէմուրիյինինտէն սրը քեանթիպ վէ մուվագգաթ միփէթթիշը ումումի Մ. Շարլ Լաֆոնթէնէ վէ Թահրիրաթ միւտիրի Մ. Լ. Տիւրանա վէ մուհասէպէ միւտիրի Մ. Ժ. Վուլֆինկէ Մէճիտիյէ նիշանը զիշանընընը պիրէր գրթաաը ևհսան վէ ինթա պույրուլմուշ օլմաղա , մէմուրիյնը մումանիլէյհիմէն իւշիւ տէ վէ եղճիւմէ Մ. Տիւրան՝ պուլանտրգլարը մէմուրիյէթ տախիլինտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ իյֆա իթթիքէրի խրտմէմթը միթեատտիսէտէն տօրայը իչպու իլթիֆաթ վէ միւքեաֆաթ գաարշինասանէյէ թէմամը իլէ քէսպը խաթիհգագ վէ լիւգաթ իթմիշ օլտուղլարընը պէյան իտէրիզ ։

—Ձէպէլը Լիսնան միթէասարրֆը սապարգ Ռիւսթէմբաչա հագրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Գապը Ալիյէ կիտէրէք , վիւքէլալ ֆիլամ հաղարաթը իլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր ։

—Պիր ազ վագթտան պէրու քէյֆիսիզ պուլունան Զապթիյէ նազրընը ծագը բաչա հաղրէթլէրի պու քէրրէ քեամիլէն քէսպը ատֆիյէթ իտէրէք , տիւնէն ինթիպաղէն մահալը մէմուրիյէթինէ տէվամա պաչլամըշ տրր ։

—Պու կիճէ սապահա դարչը՝ պիրի սաաթ 8է չէրեէք գաբրագ վէ տիկէրի սաաթ 8տ իբի ատֆա չնտէթլիճէ վէ դարպատան չարգա տօղրու հարէքէթը արզ վուղու պուլուպ , իբիսի տէ հէման պիր գաչ սանիյէ տեվամ իթմիշ , վէ ֆագաթ պիր կէօնա խասարաթը մուճիպ օլտըղը էշիտիմէմիշ տիր ։

—Զանադ-Գալէսինտէն մանպասընը խապէր վէրիլիյինէ կէօրէ , մահալը մէդքիւր մէքթէպը միլլիսինին Ցնտեսուհիսի՝ կիւվէդյիսինին վահշէթը հարխանէսինէ գուրպան կիճմիշ տիր ։

Շէօյլէ քի , մէրգումէ Ցնտեսուհինին զօճասը վէֆաթ իտուպ պու միանասպէթլէ , կիւվէդյիսի պուլունան պէրպէր Մինաս պիր վագթտան պէրու մէրգումէտէն 800 գուրշուլըգ պիր միրաս տավա իթմէքտէ , վէ ֆագաթ պիչարէ գատրն՝ ֆուգարալըգ հասէպիյէ պու Բանկէ թէէսիյէ խոմմէմէքտէ օլաբիլդիկտան , նիհայէթ յունիսին 20ինճի կէչէն լազար էրթէսի կիւնիւ մերգումէ Ցնտեսուհի՝ պիր գրդ չօճուպրն եէմմյինի մէքթէպէ կէօթիւրիւր , իբէն , կիւվէդյիսի՝ սերիօշ օլուղու հայտէ , թաթլըրգլա եանընա եանաչըպ պիրտէնպիրէ գամսընը չրդ արարագ պէտպաթթ Ցնտեսուհինին կէօյսինէ սարլամըշ , վէ մերգումէյի անխատ մաղթուլէն եէրէ սէրմիշ տիր ։

Իչպու ճանավար գաթիլ ֆիրար խտուպ հէնուզ տէրտէսթ իտիլմէմիշտիր ։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Ամանա Հավատ գազէթէսը Բարֆինան մարդոմընը Բէգլիք օլունան Թէնէքէճիր տրր ։

Խաքէնտէրիյէ 5 յուլիս

Ղուլիսին Գիւնճի կիւնքի գօլէրա բաբօրթօսը տրր ։

Տիմեաթ	111	էօլիւ
Մանսուրա	43	»
Բօրսաիտ	3	»
Սամանուտա	4	»
Շերպին	4	»
Խաքէնտէրիյէ	1	վուգուաթ. էօլիւ հիչ եօգ։

Ֆրօչտօրֆ 5 յուլիս

Գօնթ տը Շանպորտն խասթալըը աղրըլաշմըշ տրր ։ պու ագշամ հէքիմէր ֆօ-ֆ-ը-Ռ-ֆ իճրա իտէճէքլէր տիր ։

Ամանա Բիւթէրէն Էվէլ Մ. Լիվինգը Բարֆինան մարդոմընը Բէգլիք օլունան Թէնէքէճիր տրր ։

Խաքէնտէրիյէ 6 յուլիս

Տիւն գօլէրատան Տիմեաթա 116 , Մանսուրատա 47 , Սամանուտա 10 վէ Շերպինտէ 6 քիչի վէֆաթ իտուպ , խաքէնտէրիյէտէ եալընընը պիր քիչի գօլէրատան թուխմուլմուշ տրր ։

Բէթերսպուրկ 6 յուլիս

Տիւն Բուսիատա Տվինա նէհրի սէվահիլինտէ Ֆրիսէերիշթատթ շէհրինտէ պէօրիւք պիր եանկրն զուհուր իտուպ , էլլի էպնիյէ միհմէրէ գօլմուշ տրր ։ Բօսթանէ տախի էպնիյէի միհմէրէգ միյանընընա պուլունմուշ տրր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բուսիա միլլէթատայլարընընդան օրուպ Թիֆլիս Թիւճճարանը միւթէէրանընան պուլունան Գ-Ա-ղէ.քանդր Մէլիք—Ազարեանց պու տէֆա Տէրսատատէթէ կէմիշ տիր ։

Մումայէյհ՝ Թիֆլիսատ քիրարուգործական ընկերութիւնին մէճլիսը իտարէսի աղասընտան օրտուղու կիպի , Բուսիատան Թիւրքիա էրմէնիլէրինէ վագը օլան իանաթ խուսուսընտա տա հէմմատտի վէ հէմ մանէվի սուբէթտէ իճրան մուավէնէթ իթմիշ օլան պիր զաթը համիյէթ քեար տրր ։

—

Ֆ-ը դ-ը Պ-ֆրէն ապտնէլէրինատէն պիրի՝ տիւնի նիւսխէսինտէ պիր իբի սիվալ իյրատ իտուպ , էօլիւլէրին եիւգիւ աչգ կէօթիւրիւմէսի Էրմէնի բաթրիդխանէսի թարաֆընտան մէն օլունմըշ մը , վէ էկէր մէն օլունմուշ իսէ , նի՝չիւն պու թէնպիհ իճրա օլունմըպ տա , պաղը խասթալըգլար սէպպիյէ տէհէթլի պիր սուբէթտէ չէհրէլերի պօղուլմուշ օլան էօլիւլէրին եիւգիւ էնղարը ամմէյէ կէօսթէրիմէքտէ պուլունմուշ օլտուղընը ալէնէն օրմնագտա իսէ տէ , մէրգումէ ապտնէ պու սիվալի Էրմէնի բաթրիդխանէսինէ զիյատէ Բուսիատան բաթրիդխանէսինէ խրթապ իթտէ իսի տտհա ալա վէ մուվաֆֆագը ատալէթ օլուր իսի , գիրա Էրմէնի էօլիւլէրինին բէք չօղու խարլիճէ վագթտան պէրու պիր գատիֆէ էօրթիւ իլէ էօրթիւլու գէօրբիւրէ տտէ հիւքմինէ կիրմիշ օլտըղը հալտէ , Բուսիատան հիշ պիր վագթ պէօյլէ պիր ատէթ իճրա իթմէյիպ , էօլիւլէրինի տայմա աչգ կէօթիւրիւրէր ։

Պունտան մատտա մէմուրիյէթը մէդքիւրէ Էրմէնի բաթրիդխանէսինէն սուտուբ իթմէյիպ , պունտան ազտէմ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան խուսուսը մէդքիւր պիհիւմէվ բաթրիդխանէյէրէ թէնպիհ օլունմուշ վէ պու թէնպիհէ Էրմէնի ճէմմաաթը թարաֆընտան էրէյիճէ թէվֆիգը հարէքէթ իտիլմիշ իսէ տէ , Բուսիատան ճէմմաաթը պու պապտէ ատէթը գատիմէսինէն սէրմու ինհիրաֆ իթմէյէրէք , ճէնաղէյէրինին եիւգիւնիւ տայմա աչգ թումուշ , վէ պունուն իւզերինէ միլլը սարիէտտ տէ մէմուրիյէթը մէդքիւրէնին իճրասը էօլիւ սահիպլէրինին էէտը իսթիյարընընա գալմըշ տրր ։

—

ԷՍԲԱՐԸ ԱՇԳ

Լիմանճեան Քերովբէ էֆէնտինին թէէլիֆքէրտէսի օլուպ , ումում միլլէթիմիզին թահսին ու աֆէրինինէ վէ պիր խալի թէպրի.ք ու թէհնիյէթէրէ մաղհար օլմուշ օլան վէ կազէթամըզին թէֆրիգա գըսմընընա տէրճ իտիլմիշ պուլունան ԷՍԲԱՐԸ ԱՇԳ նամ հիքեայէի նէֆիսէնին քիթապը պու քէրրէ Պաղչէ գաբուսընընա Սուճը Պօղոս աղանին տիւքքանընընա վէ Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ փափաղեան քիթապխանէսինտէ վէ Պէյօղլունընա Թիւթիւնճիւ տիւքքանընընա ֆիրուխթ օլունմագտա տրր ։

Ֆիյ 12 գրուշ

ՇԻՐԻՆԵԱՆ

ՎԷ

Մ. ԹԻԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

ԳՕՄԻՍԻՕՆ , ԻԽՐԱՃԱԹ ՎԷ ԻՏԻԱԼԱԹ ՖԱՊՐԻԿԱ ԱՃԷՆԹԼԷՐԻ

8 վէ 9 Ատա խան

5—5

ՁԻՖԹ ՄԱՐԻՆԱՆԸՐ

Հեէրիմիզ թիւճարանը միթպէ-բանդնան Մկրտիչ վէ Յովհաննէս Մուրատեան պիրատէրէր թարգիքնան տէրմի զամանատ ամիսէի վարազարար մամանատրպա իրաղ գըլանմը տը։

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Խայը վագթան պէրու կաղէթան միւթեպէրինիզտէ գրատթա միւթեալլիգ իլանամէլերիմիզին տէրճի խուսուսընտա հիմմէթ պույուրուրզընիզ սայ ու գայրէթ վէ թէշվիղինիզ իսթինատէն, պու տէֆա տախլ Անթալիա թիւճարանը միւթէպերանընտան վէ էհլը զէրրատան պուլունան ռիֆաթլու Մուսթաֆա Նաֆիզ էֆէնտի թարաֆընտան գունիանամը Նամրնա իրաղ գըլանան թահրիրաթըն զրատթա տախր օրան ամիսէի գըսմընն կաղէթան միւթեպերինիզ տէրճի ըէճա օլունուր։ Քէզալիք պիր գաչ մահալանն զրատթա տախր օլարադ կէնանէրիլիր օրան վէ եէտիմիզտէ պուլունան թահրիրաթլարը տախլ ըէյտերրէյ իսալիմիզտէ, տէրճինէ հիմմէթ պույրրատաղընըզ էմին պուլունտուզմըղտան, օղ պատէ տախլ թադտիմը թէշէքքիւրէ միսարատթ էյլէրիզ։

ՄԿՐՏԻՉ Ք ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ
ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Իյթէ մուսամիէյհ Մուսթաֆա Նաֆիզ էֆէնտինին պատէ զիքր օլունան մէքթուպընըն զրատթա տախր օրան գըսմը չու ամիսէի տիր։

«Տէրատատէթտէ էտէվաթը զըրախէ թիւճարանը միւթէպերանը Մկրտիչ վէ Յովհաննէս Մուրատեան պիրատէրէր գոսթերանտարնա։

«Էվվէլճէ սըբարրը օլունուպ իրսալ պույրուլան իւչ ատէտ սապանը չիմտիկէ դատար իճրա իտիլէն ամէլիաթնտա բէք չօղ ֆէվֆատ վէ մուհասէնաթը կէօրը-էյրէք։ Դարատը ԸՆԷ —ԸՆԷ սանճագ չիֆթ ճիլէրինին հիւնիւ գապուլ վէ բաղկէթինի ճէլպ էյլէմիշ տիր։ Իչպու ասարը խայրկիկնիլ նամընա պէյանը չուքրանիկէթլէ, քէօբ սէօքուիրթմէք վէ քէօքլէթմէք, վէ պիր տէ հարման տէօյուիրմէք, վէ սաման իլէ թանէպինի թէֆրիղ իթտիրթմէք մահուս օրան մաքինաթատան տախի պիրէր ատէպինին ճէլպինի արզու իտէր վէ սըրարըշ իմմէնիգի թալէպ էյլէրիմ։

«Պիր տէ տախիրը սանճագ էշրաֆընտան Թուղայիզատէլէր իչին պէշ վերալգ պիր նումէրո սապանտան եէտէքլեր իլէ պէրապէր օն ատէտինին սերիան եէթիշտիրիլմէսի մանթլուպօլունուր»։

Իշպու մէքթուպընը զըրատթ հագգընտաքի իշարարը զայէթ ուզուն վէ մուֆասսալ օլսուզու ճիհէթլէ, եալընըզ էհլի զէրրայա ֆիտիէրի օլան ամիսէի գըսմ լարընըն տախի իլավէ պույրրըլմասը իսթիրհամ օլունուր։

«Իչպու սապանլար՝ սիւրաթլէ «իչէ յիչի սայէսինտէ էօքիւզ ի-«էէ պիր հաֆթա զարֆընտա սիւ-«ռիւէպիէն մահալի հէման պիր «կիւնտէ սիւրմէքտէ տիր։ Պուն-«տան պաշգա, թօքրադտա պու-«լունան մուդիրը օթլարը տախի «էօքիւնտէն հավալանարրըզ, «զուրատտուզ նապէտիտ իթմէյէ «մուվաֆֆագ օլայօր, վէ պու «սիւրիւէն թօքրադա էքիլէն թօ-«խումըն քէզլէսի, էսկի սապան-«տան հասըլա կէլէն էքինին քէշ-«էսինտէն եիւզտէ 40—50 ֆազ-«լա օլայօր։ Իչպու սապանլարընն «սիւրտիւիւ եէրէ էքիլէն թօ-«խումտան հիչ զայ օլմայօր։ Էսկի «սապան եիւզինտէն իսէ ալէսսէ-«վիյէ գուշ հագգը տէնիլէն թօ-«խումընն բէրիչանիէթի իլէ թօք-«ռաղա գարշըմայան վէ օրթատա «զայ օլան մըգտարը եիւզտէ 20—«30 բատտէսինտէ տիր։

«Էսկի սապանլար՝ հիչ պիր վա-«գըթ զըրատթա մութասրգ տէ-«յիլ տիր։ Չունքի թօքրադ վար «քի, էքիլէն թօխումը պիր գա-«ռըշ տէրինիքտէ կէօմիւլմէսինի «խոթէր, թօքրադ տա վար քի, «նօգսան եասսա զիյատէ թալէպ «էյլէր, քի պու խուսուստա «բէնչպէրէ խայը զարարը մուճիպ «օլուր։ Ֆագաթ Հօվարան իչ-«պու սապանլարընը էօյլէ պիր «էյի ուսուլտէ պուլուուդ քի, «պու զայիաթա տիւչար օլմատը-«տան մատտա զըրատթա տախի «պէօյիւք ֆահաէլերինին կէօրիւ-«յօրուզ։

«ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՆԱՖԻԶ»

Թ. Լֆիէ։ — Սահիր տէֆալար տախի պիվիւնասէպտէ պէյան Լյ-ՀՄՀ Հ — ԸԸԷ Կ ԿԷՊ, տուռ-Լէյհիմա Մուրատեան պիրատէրէր՝ Հօվարտ ֆապրիգ սարընն իչպու սապանլարը սահր ֆապրի-գալարընն սապանլարը կիպի գալպ օլմայրպ իլա տահա ֆահտէ-լի վէ զուլանրչը վէ Թիւրքիա էհլը զէրրանա գիյատ էրվերիշլի օլսուզընը ֆարգ ու թէմիզիպ իտէրէք, պունարատան վազթը իլէ պիր խայը մըղտար ճէլպ իտիպ, վուգու պուլան թալէպ վէ սըրարըշար իւգէրինէ կէրէք Անատօլու վէ կէրէք Բուլգարիէնին բէք չօղ շէհրէրինէ իրսալ էյլէմիշլեր տիր։ Մէղքիւր սապանլար՝ հէր եէրտէ տէ միւ-շահէտէ օլունան ֆէվֆատ ու մուհասէնաթը սայէսինտէ հիւնիւ գապուլ օլունտաղընընտան, պալատ կէօրիւլտիւիւ վէճհէյլ, էհլը զէրրա՝ պունու թահրիրէն վէ եէնիտէն եէնիյէ սըբարբշարը իլէ իգրար ու թաստիգ էյլէմէքտէ տիրլեր։ Նասըլ քի, կէչէն ամէնէ տախի պուպպատէ կաղէթամըզտա պիր գաչ մէքթուպ նէշր օլունմուշ տը։ Իմտի, մէղքիւր մաքինալարընն թիւրքիամըզտա ինթիշարը իչին հիչ պիր գ օլայրզը էսիրկէմէյիպ հաթթա մէնաֆիի ումումիյէյի մէնաֆիի շախսիյէյէ թէրճիհէնէ զըրատթ կիպի պիր էմրը թիճարէթէ պէօյլէճէ իպրաղը խրտմէթ իտէն մուռաիլէյհիմ Մուրատեան Պիրատէրլէր՝ հէր վէճհ իլէ շայանը մէտհ ու միքաֆաթ օլարզ լարը կիպի, մուռաիլէյհիմա պիրատէրլերին վաթանա օլան չու խրտմէթլերի Զըրատթ նաղրը Մուսթաֆի բաշա հագրէթլերի թարաֆընտան տախի պիր նաղրը թադտիր վէ թէշվիգլէ էկօրիւլէճէյինի վէ մուռաիլէյհիմայը պու պատէ թէշվիգ էյնէ հէր տիւրլու թէսիհաթ վէ թէշվիգաթը պահիրիզ պույրուլաճաղընը գալմէյն մէմուլ իտէրիզ։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՐԶՐՈՒՄ

Նէհրը մէգքիր մուխայրիմիզին մահքէմէի մահտուսսին հագգընտա թաֆիսիաթը հավի եազարը մէքթուպ տը։

Էրզրում 9 21 Յունիս սաաթ 10

Պու կիւնքի տիկէր թահրիրաթլա տիւնքի մուհաքէմէնին թաֆսիրաթը վերիլմիշ իտի։ Էլեէվմ սաաթ 6տա միւթթէհիմ էր վէ վէքիլլերի մահքէմէ հուզուրընա ճէլպ իտիլերէք, խընճախընճ գալապալըգ հայրը օլսուզու հալտէ մուհաքէմէյէ տէվամ օլունուպ հաթթա խիթամ տախի վերլիկիզ տիր։

Գալայեր Գալուստ—Ալքերտէն հապերիմ եօգտը, անճագ «Ներքին բարեկարգութիւն» իչիւն չիրքէթիմիզ վար իտի։ պիրլանէրէ կերէքցէան խաչատուրը էմ-ուի իլէ քէօյլերէն եէմին քեաղալարը թօրատմ վէ պու խամէթիմ իչիւն իւչէր լիրա այլըգ ալարմ։ քէօյլերտէ օգուտուրմ պէյան օլանան պէյանամէ էլեաղալը օլսուպ, Նչկեան կարապետ պանա վերտի։ Վէ չէհիրտէ բեֆիզլերիմէ օգուտուրմ, քէօյտէ օգուտուրմ եօգ տը։ (Մեղքիր պէյանամէնին պաղը ֆիզրարարը մահքէմէ հուզուրընտա օգուտուշ տը քի, թախտիչը եղհանը մուճիպ իպարաթը միւհթէվի իտի)։

Ջամիոչեան Գալուստ—Շաւարշ էյտ պիր չիրքէթ թէչքիլ իտիլտիկինի վէ մագսէտի տախի օգուտմագ եադմագ վէ բաղը իչմէմէք կիպի խուսուսաթ օլսուզունու պիլտիրտի։ պէն տախի խօճա պուլունտուզմ ճիհէթլէ թահլիճնամէյի իմդալտաքմ վէ օն թանէ տէ ալլաղ տապրթտրմ։

Իսմէթ պէյ։—Խանէսինտէն տախի պիր թադմ էվլաղը մուգիրէ չէգմէշ տը։

Գալուստ—Խայը, ապը եօգ տը։ չէգմէշ իսէ իպրաղ օլունսուն։

Շաւարշ Յովհաննէսեան—Գունտուրաճը հաճի Յովհաննէս պանա պէշ թանէ թահլիճնամէ վերմիշ վէ պէն տէ տաղրթմիշէմ։

Գունտուրաճը Հ. Յովհաննէս—Խաչատուր Աւագեանտան 10 թանէ թահլիճնամէ վէ չիլինկիրմիճնատան տախի պիր գաչ թանէ ալտըմ ֆիզրիմիզ օգուտմագ եազմագ իտի, պաշգա պիր ֆիզրիմիզ եօգ իտի։

Իսմէթ պէյ—Պու Հ. Յովհ. օն պաղը տը։

Հ. Յովհ.—Խայը էֆէնտիմ, ասկէրլիկնն ապը եօգ տը քի օն պաղը օլայրմ։

Պու վէճհ իլէ տիկէր 46 միւթթէհիմլերին տախի իսթիճվապը իճրա իտիլմիշ վէ քեաֆֆէսի տախի մագսէտլերինին քէնտու թապիրլերինճէ Ներսէս Բ-ԸԼԼ-ԸԸ-ԸԼ-Ն։ Եանի նէֆիսլերինի վէ միլլէթին ահվալը տախիլիյէսինի իսլահ իթմէք՝ բաղը իշլէմէք՝ օգուտլու եադմագ՝ բաղար կիւնէրի տէրս ալմագ վէ ֆէնա իշլերտէ պուլունմամագ օլսուզունը։ Վէ իշլերինտէն պիր չօգլարը տա խապէրլերի վէ եադզլարը օլմատը հալտէ տիկէրլերի թարաֆընտան եադզլարզլարը պէյան իթմիշլեր իսէ տէ, իֆտատաթ՝ իթհամիյէ մագպաթատընտա կէօսթէրիլէնտէն բէք տէ ֆարգը օլմատըզնտան, պուրատա թէքրարընա հաճէթ կէօրիւլմիշ տիր։

Տիգրան էֆ. Թուղլաճեան։—Միւվէքքիրլերինտէն պաղըլարը հիչ պիլմէյօրլար վէ քէնտիլերինէ իսնատ օլունան ֆիիրլի ատը օրմատըզնը սէօյլէյօրլար։ տիկէր պաղըլարը հագգընտա իսէ միւթթէհիմլերին պիր գաչինճէ սէօյլէճէ իպրաղը խրտմէթ իտէն մուռաիլէյհիմ Մուրատեան Պիրատէրլէր՝ հէր վէճհ իլէ շայանը մէտհ ու միքաֆաթ օլարզ լարը կիպի, մուռաիլէյհիմա պիրատէրլերին վաթանա օլան չու խրտմէթլերի Զըրատթ նաղրը Մուսթաֆի բաշա հագրէթլերի թարաֆընտան տախի պիր նաղրը թադտիր վէ թէշվիգլէ էկօրիւլէճէյինի վէ մուռաիլէյհիմայը պու պատէ թէշվիգ էյնէ հէր տիւրլու թէսիհաթ վէ թէշվիգաթը պահիրիզ պույրուլաճաղընը գալմէյն մէմուլ իտէրիզ։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՐԶՐՈՒՄ

Նէհրը մէգքիր մուխայրիմիզին մահքէմէի մահտուսսին հագգընտա թաֆսիրաթը հավի եազարը մէքթուպ տը։

Էրզրում 9 21 Յունիս սաաթ 10

Պու կիւնքի տիկէր թահրիրաթլա տիւնքի մուհաքէմէնին թաֆսիրաթը վերիլմիշ իտի։ Էլեէվմ սաաթ 6տա միւթթէհիմ էր վէ վէքիլլերի մահքէմէ հուզուրընա ճէլպ իտիլերէք, խընճախընճ գալապալըգ հայրը օլսուզու հալտէ մուհաքէմէյէ տէվամ օլունուպ հաթթա խիթամ տախի վերլիկիզ տիր։

Գալայեր Գալուստ—Ալքերտէն հապերիմ եօգտը, անճագ «Ներքին բարեկարգութիւն» իչիւն չիրքէթիմիզ վար իտի։ պիրլանէրէ կերէքցէան խաչատուրը էմ-ուի իլէ քէօյլերէն եէմին քեաղալարը թօրատմ վէ պու խամէթիմ իչիւն իւչէր լիրա այլըգ ալարմ։ քէօյլերտէ օգուտուրմ պէյան օլանան պէյանամէ էլեաղալը օլսուպ, Նչկեան կարապետ պանա վերտի։ Վէ չէհիրտէ բեֆիզլերիմէ օգուտմաչրմ, քէօյտէ օգուտուրմ եօգ տը։ (Մեղքիր պէյանամէնին պաղը ֆիզրարարը մահքէմէ հուզուրընտա օգուտուշ տը քի, թախտիչը եղհանը մուճիպ իպարաթը միւհթէվի իտի)։

Ջամիոչեան Գալուստ—Շաւարշ էյտ պիր չիրքէթ թէչքիլ իտիլտիկինի վէ մագսէտի տախի օգուտմագ եադմագ վէ բաղը իչմէմէք կիպի խուսուսաթ օլսուզունու պիլտիրտի։ պէն տախի խօճա պուլունտուզմ ճիհէթլէ թահլիճնամէյի իմդալտաքմ վէ օն թանէ տէ ալլաղ տապրթտրմ։

Իսմէթ պէյ։—Խանէսինտէն տախի պիր թադմ էվլաղը մուգիրէ չէգմէշ տը։

Գալուստ—Խայը, ապը եօգ տը։ չէգմէշ իսէ իպրաղ օլունսուն։

Շաւարշ Յովհաննէսեան—Գունտուրաճը հաճի Յովհաննէս պանա պէշ թանէ թահլիճնամէ վերմիշ վէ պէն տէ տաղրթմիշէմ։

Գունտուրաճը Հ. Յովհաննէս—Խաչատուր Աւագեանտան 10 թանէ թահլիճնամէ վէ չիլինկիրմիճնատան տախի պիր գաչ թանէ ալտըմ ֆիզրիմիզ օգուտմագ եադմագ իտի, պաշգա պիր ֆիզրիմիզ եօգ իտի։

Իսմէթ պէյ։—Պու Հ. Յովհ. օն պաղը տը։

Հ. Յովհ.—Խայը էֆէնտիմ, ասկէրլիկնն ապը եօգ տը քի օն պաղը օլայրմ։

Պու վէճհ իլէ տիկէր 46 միւթթէհիմլերին տախի իսթիճվապը իճրա իտիլմիշ վէ քեաֆֆէսի տախի մագսէտլերինին քէնտու թապիրլերինճէ Ներսէս Բ-ԸԼԼ-ԸԸ-ԸԼ-Ն։ Եանի նէֆիսլերինի վէ միլլէթին ահվալը տախիլիյէսինի իսլահ իթմէք՝ բաղը իշլէմէք՝ օգուտլու եադմագ՝ բաղար կիւնէրի տէրս ալմագ վէ ֆէնա իշլերտէ պուլունմամագ օլսուզունը։ Վէ իշլերինտէն պիր չօգլարը տա խապէրլերի վէ եադզլարը օլմատը հալտէ տիկէրլերի թարաֆընտան եադզլարզլարը պէյան իթմիշլեր իսէ տէ, իֆտատաթ՝ իթհամիյէ մագպաթատընտա կէօսթէրիլէնտէն բէք տէ ֆարգը օլմատըզնտան, պուրատա թէքրարընա հաճէթ կէօրիւլմիշ տիր։

Տիգրան էֆ. Թուղլաճեան։—Միւվէքքիրլերինտէն պաղըլարը հիչ պիլմէյօրլար վէ քէնտիլերինէ իսնատ օլունան ֆիիրլի ատը օրմատը սէօյլէյօրլար։ տիկէր պաղըլարը հագգընտա իսէ միւթթէհիմլերին իսպարաթ վէ իֆտատաթ վէ կէրէք էլսէ իսիլէն էվլաղտա հիչ պիր էմարէ կէօրիւլմիշ տիր։ զիրա պու կիպի ահվալա, քեաղալտա բարչալարը վէ պէօյլէ պիր գաչքիլինն սէօյլէյիչի իլէ ճիւրաթ օլունմայաճաղը պէտիհի իտուկինտէն, պէօյլէ պիր ֆիզրիր մէվճուտ օրմատըզընա զիհինլերէ գանատթ կէչէպիլիր։ վէ իսնատ օլընան ֆիիրլ՝ ճէզտա զանունամէ Հիւմայունընընի իքմալ իտիլէն 38ճի մատտէ հիւքմինի իսթիրլամ իտէպիլմէք իւզրէ, սիրաչա ըսկան նիյէթինին մէվճուտիյէթի վէ ճէզտա գանունամէսինէ զէյլ օլունան մէվտատը գանունիյէնին պիրինճի ֆըզրասը հիւքմինի իսթիրլամ իտէպիլմէք իւզրէ մէմանատան Օսմանիյէտէն պիր ճիւզինին իտարէսի հիւքմէտէն չըգարըլմասընա թէչէպիւս իթմէք լազըմ օլուպ, թէչէպիւս իսէ իքմալ օլունան 38ինճի մատտէնին սան ֆըզրասը մանճիպինճէ թասմիմ օլունան ճինայէթին իճրասընա պէտ տիմէք օլուպ, պու խուսուստա իսէ, չիրքէթին մագսէտի հէր նէ տախի օլմուշ օլսա, տէյիլ քի պէտ իթմէք իլա պէտ իթմէտէն անտէն ըուճու պիլէ վուգու պուլմուշ տը։ վէ էրմէնի միլլէթի եիւզիւնճէ սէնէտտէն պէրու թէպատի սատրդան հաղրէթը Շահմուսէն օլուպ, պու միւթթէհիմլեր տախի էրմէնի օլսուզլարը վէ տէվլէթ սայէսինտէ պախթիյար պուլունտրգլարը էճիլէն, էօյլէ պիր ֆիքրը ֆասիտ խայալլերինէն պիլէ կէչիրմիշ օլամայաճաղլարը կիւն կիպի աշիքար տը, վէ հէր նէ գատար ֆիքատա վէ էլսէքի էվլաղտա միլլէթ սէրպէսթիլիի սէօյիւ պաղէն կէչմիշ իսէ տէ, պու պատէ վէքալիքլերի իյդահատան անլաշըլըյօր քի, միլլէթի սէրպէսթիլիկնի իրատ իթմէքլերի էֆքէարը ֆասիտէյէ մէպնի օլմայրպ, իլա իմ վէ հիւնէր վէ նէֆիսլերինի խալահ իթմէք մանասընա զուլանմըշլար տը։ Պու հալտէ մահքէմէնին ատալէթ վէ մէրհամէթինէ սրզընարագ պէրաթլերինէ հիւքմ օլունմասընը նիյազ իտէրիմ։

Միւտատիի ումումի խամէթ պէյ — Ձէմիլէթը ֆէսատիէնին վիւճուտա վէ խաֆի օլսուզը իդլար օլունուպ, անտէն ըուճու իսլահատի սէօյլենիյօր։ Հալ պու քի միւթթէհիմլէր խօտ պէ խօտ ըուճու իթմէքլերի, մէսէլէնին մէյտանա չըգարգատան սօնրա, էվլաղ եադմագ վէ անտրգ աշրմագ կիպի մուամէլաթտա պուլունմալարը իլէ միսպէթ տիր։

Համամճեան Յակոբ էֆ.—Ֆեսատ չիրքէթի եօգ տը քի, խաֆի սազլանմը օլսուն։ վէ հիւքմէթ, մէսէլէյի տուրմատան ըուճու իթմէքլերի, էվլաղը՝ մաաշա մէմար թուքընարագ թօքլաթտըրըլմասը իլէ միսպէթ տիր։

Պունուն իլէրինէ միւթթէհիմլէր տախի տէվլէթին սատրդ թէպատը պուլունտրգլարընը պիրգէյան 6-7 ատան պէրու մահպատտէ չիրիստիրլերինտէն մերհամէթ նիյազ իթմիշլեր վէ բէյնի մահքէմէ մուհաքէմէնին խիթամ պուլմասընը թէֆհիմ իլէմիշ տիր

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳՐԶ

(ՄԷ-ԷԼԼԱԹ) ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

ԺԴ.

ԻՍԹԻՆԹԱԴ

(1756 Դեկտեմբեր թվականներ)

Սաաթ օնտա Սէնթ-Լրէօնէ կէօմիւրմէք իւզրէ մէրգում պիր արապայա իրգեսալ իտիլիպ, պիր ժանտարմա նէֆէրի ետանընա օթուրաք վէ իքի նէֆէր տէ իքի թարաֆընտան հիւրիւան։ Կիսէնին գատան գըսմընը Ժան Բընօ ժանտարմա գօրաչընտա կէչիրիպ, էրթէսի կիւն սապահայընն վէզալա կէօթիւրիպ վէ էօղլէյին օրայա վասլ օլարադ, իսթիլամատան մէն սուրէթիկլէ հապսխանէյէ լուգա օլունուր։

ԺԵ

ԲԻԼԻ ԲՈՒՎՆԱՆԸՆ ՄԵԻԹԱԼԷԱԹԸ

Մուտատիի ումումի իլէ միւսթանթիգլին Ֆրէդերիգ սուրա կէլմիշ օլսուգլարը՝ Սէնթ-Լրէօնէ կէօմիւրմէք իւզրէ Ժան Բընօնընը արապայա բաքիպ օլտըղը տագիգատա Բիլի՝ պէլէթիյէնին էօնիւնէ վասլ օլատուզ։

Մէկքիւր արապա հարէքէթ իտիրնէ, Բիլի Բուվնա՝ մէյտանատա էրքէք գարը թօքանմըշ օլան գարարարարա տօպրու սօղուլարագ անկէրին լագրըտըլարընա գուլագ վէրտի։ Պու լաղրրաբլար՝ աղչամքի ճիհաչէթլէ Ժան Բընօնընն իւզէրինէ օլուսպ, քիմիսի պիր տիւրլու, քիմիսի պարդատիւրլու, քիմիսի պարդատիւրլու պէյանը էֆքէար իթմէքտէ իտի։ Լաքին հէր միւքանէլէմէյէ ուչրգ աշրգա անլաշըլան չու իտի քի, Գուրա գըրան՝ ժանտարմալար թարաֆընտան կէօթիւրիլմիշ օլըղընտան, գամիլ զանն օլունմուշ իտի։

Զիֆթլիքտէքի ամէլէ վէ խըտմէթքէարլար պու թէվգիֆէ բէք գիյատէ թատճիւպ իթմէքլերի կիպի, ժագ Մէլիէ ատ անդէքտէն գիյատէ խիթիրտապ վէ հապէթ իտի։

—Ատատ ատ ատ, ատտի քէնտի քէնտինէ ժագ Մէլիէ, ժան Բընօ չիսպոհէպիզ տէրատապ սալը վերիլէճէք տիր։ Էքսէրիա վուգուս պուլտըզը կիպի, հիքիքէթ՝ թագդիգ աթընը եանընը պիր ճիհէթէ չէվիրմիշ վէ եանընը պիր իդ պուլմուշ տը։ լաքին խաթասընը նիհայէթ անդրյատագ տը։ Պունտան մատտա ժան Բընօ՝ պիրա զահմէթ քէնտի սուչսըզլուզընը խապաթ իտէպիլէճէք տիր։ Անըն իչիւն պէքլէյէմիմ, տայմա պէքլէյէմիմ։ հաքիմ էֆէնտիլերին իչպու զարիպ խաթատը սայէսինտէ տահա պիր գաչ տատի գիյատէ եատրմըշտը։ Լաքին նէրէտէ խէլէր չմամի ժանտարմալարը պուրայա կէլիրլեր։

Պունը տիկէրէք չիֆթէի բէնչէրէյէ չըգտը, վէ ժանտարմա նէֆէրաթընըն չէրիսի չարգ ալարընը կէօրմէք զանընը յա կէօպէրինի ֆրէդերիգ եօլը իւզէրինէ ավրիկ պաղ ագ ալար։

Պուրատա պէյան իթմէք լազըմ տը քի, Ժան Բընօնընն թէվգիֆրինատէն էվվէլ պէյէտիյէ տարընընատա հէր նէ ճէրէյան իթմիշ իտի իսէ, տիշարատա տույուրմամըշ իտի։

Բիլի Բուվնա տախի քէնտի էֆէնտիսինտէն ազ էնտիշէ իւզրէ տէյիլ իտի։ մէրգում՝ Գուրա գըրանն թէվգիֆինէ թատճիւպ իթմէմիշ իտի։ պիտիր իտի քի, Ժան Բընօ՝ կիճէ տիշարատա գարմըշ վէ սատ օնտան սոնգրա ֆրէդերիգ ուրատա կէօրիւնմիշ օլսըզընտան, մէրգում հագգընտա շուպհէ օլսունամագտը։ Լաքին Բիլի Բուվնա տիկէր պիր խէվֆ ու տէհշէթէ կիրիֆթատ օլատու։

Սապահայընն տահր պիր չօգլարը կի վի մէրգում տախի մահալը ճինայէթէ կիթմիշ, վէ եօլըն իւզերինատ ատագ վէ մրիսը էօչէ իպ վէ նիշանէլերինի կէօրմիշլիճ իտի։ Շիւսկէ եօգ իտի քի, Ժան Բընօ՝ խանէսինէ կիսէրէն ատատան կէչմիշ, մագթուլը կէօրիւլ, վէ էկեր տէվրգանը անիսէ էօլմէյիշ իտի իսէ, սէյրի անընա լագրրաը պիլէ իթմիշ իտի։ Ամատա պէսպախթ էսանն՝ Գուրա գըրանա նէ՞էր տէյլէյէպիլմիշ իտի։

Ժան Բընօ՝ Լիսսիի կէօրմէք իչիւն ատատանընն չիֆթլիկ կէլտիկինտէ, տէլիգ անընընն սօն լաղրրտըլարընը մէրգում էյէ կէթիրմէմիշ մի իտի։ Մագթուլ տէլիգանընը իւզէ Լիսսիլ Մէլիէ արատընատա մէվճուտ օլան միհնատէպաթատան Գուրա գըրանն խապէրի օլտըղընա Բիէր Բուվնա սապքի գանի օլմուշ իտի։

Իմտի պու խուսուս հաքիմէրէ պէյան օլունճա, չիֆթճիին իչի պիթտիկի կիւն իտի։ Պունատան տօլայը մէրգում Ֆէտարքեար խրամէթքեարքն նէ կիսպի տէհշէթլերէ տիւշար օրմուշ օլարադ միւնֆէհիմ օլապիլմէք իչիւն, իչ չէյլին վիճուտի իլէ օլապիլիր։ Էֆքեար, թէչէպիւս վէ ինճա-միւվէքքիլերինատէ էֆքեար օլմատըզը քէնտի հալէրի վէ իկտիս

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ՀՈԳԵԼՈՅՍ ԳԷՈՐԳ Դ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Կէչէն կիւնքի Նիւպէմիպէ միւնաէրիճ Թիֆլիս մէքթուսրնտա պիր օլունտըղը վէճհլէ, Ս. Էջմիածին ճեմարանընտա իքմալը թամամլը թամամլը իր միւ օլան չակիրտան թարաֆընտան վուգու պուլան թէք իր իւզէրինէ յունիսին 2ընտի կիւնի Ս. Էջմիածինտէ մէրհում Գէորգ Դ. Կաթողիկոսըն մէզարը իւզէրինէ պիր հոգեհանէյա սուլտանը օղունը, վէ մուսիլէյհիւմ չակիրտան թարաֆընտան Պ. Պատէֆան Կանպէանց տախի պիր մէրսիյէ գրաամ էյտիմիշտիր։ Մէգիր նութգըն պիր սուրէթի էլիմիզէ կէչմիշտիր, պէր վէճհը պիր նէյրինէ միւսարէթի իտէրիզ։

ՄԵՐ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀՕՐ ԳԷՈՐԳ Դ-Ի ՇԻՐՄԻՆ

Յաւիտենական յիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիջի։

Շատ ժամանակ չի անցել այն թշուառ օրից, որ մենք Ս. Էջմիածնի Գէորգեան ճեմարանի աշակերտներս ուսանողներս դժբաղդութիւն ունեցանք երկար ժամանակ սուգ պահել և ողբալ մի մահ, մի դէ՛ մարդու մահ։ մեր խոցը խոր էր, վիշտը մեծ, կսկիծն ու յաւն անտանելի, ո. բովհետև այդ մահով Հայոց ազգը զրկուեցաւ իւր ուսումնասէր հայրապետից և ուսումնարանների ամենաջերմ և մեծ պաշտպանից, Ս. Էջմիածնի ամենայն Հայոց հայրապետական աթոռը իւր արի և քաջ հովուապետից, իսկ մենք մեր սիրելի հօրից— մեր հոգևոր ծնողից։

Ո՞վ էր այդ անձնաւորութիւնը, որի մահով ամբողջ Հայ ազգը ի սուգ համակեցաւ։—դա մեզ ամենքիս քաջ ծանօթ ամենայն Հայոց Գէորգ Դ. Հայրապետ էր, որի ձեռաչէն ճեմարանի սաներից դս այսօր աւարտելով ճեմարանական դասընթացը, եկել ենք միանգամ ևս, գուցէ վերջին, մեր երախտագիտական զգացմունքը յայտնելու Նորան, Նորա հոգուն բայց սուրբ գերեզմանին։

Մեր սիրան այժմ կսկծում և մերմնքում է, երբ մտածում ենք որ մեր հոգևոր Հայրը բազմաթիւ նեղութեանց դիմանալով աշխատասէր և ժրաջան երկրագործի պէս մի մտաւոր և բարոյական պարտէզ շինեց, բայց չը կարողացաւ ճաշակել և վայելել իւր այգու պտուղը։ Եթէ մեր հոգևոր Հայրը դժբաղդ գտնուեցաւ մեզ այսօր հասած տեսնելու, մենք ևս, եղբայրներ, ոչ պակաս անբաղդ ենք, որ մեր կեանքի այս հանդիսաւոր վայրկեանիս զրկուած ենք Նորա տեսութիւնից, որի կենդանութիւնը մեզ այսօր առաւել բաղդաւոր կ'անէր։ և որ վերջապէս զրկուելով Նորա հայրական վերջին սուրբ օրհնութիւնից, այժմ եկել ենք Նորա սառը շիրմին յայտնելու մեր սրտի խոր և ամենաջերմ երախտագիտութիւնը, և ստանալու Նորա օրհնութիւնը։ Ես այժմ ակամայ վերանում եմ դէպ ի մեր պատմութեան հին դարերը, և միտքս եմ բերում մի զուգադիպական նմանութիւն մեր վիճակի հետ։

Շատ դարեր առաջ Բիւզանդիոնից դեռ նոր վերադարձած մի ուսումնաւարտ Հայ երիտասարդ իւր հայրենիքի թշուառութեանց հետ և իւր բաղդն էր ողբում, «Թուսացաք հարանեաց պարել՝ անվեհեր երագութեամբ կրթեալք։ և առագաստի ասել երգս։ Արդ փոխանակ խրախճանութեան ի վերայ գերեզմանի ողբս ասելով ողորմելի հառաչեմ ուր և ոչ տեսութեանն ժամանեցի աչաց նոցա կախուցմանց և լսել զվերջին բարբառն և զօրհնութիւն։»

Եթէ Մովսէս խորենացին հայրենիքից հազարաւոր մղոններ հեռու գտնուելու պատճառով չկարողացաւ արժանանալ իւր հոգևոր ծնողների վերջին բարբառը և օրհնութիւնը լսել, դեռ նորա վիշտը տանելի էր, իսկ մեզը, —մենք որ դէ՛ռ չ հեռու գտնուելով դարձեալ զրկուեցանք այդ մխիթարութիւնից։ ա՞ր քան առաւել, ուրեմն, մեր պէտք է նորա հետ, թէ «Զմտաւ զայսոսիկ ածելով հառաչումն յիս ի ներքս ընթանայ և արդար, և կամեցուցանէ բարբառել բան տխրական և սգաւոր։ եւ ոչ գիտեմ եթէ գիարդ յարմարեցից զոյլերգութիւնս, և կամ զո՞վ արտասուեցից։ ։ ։ Ընդ ո՞ւր իմ և ընդ հոգւոյն թափուր մնայաւալ խանդից և ցսկանալը։ Բայց ի հարկէ առաւել ողբալին մենք ենք, որովհետև մենք սպասում էինք նորանից մի հայրական և սիրալիր առաջնորդութիւն, մեր թոյլ ուժերին զօրութիւն տուող, խրախուսող և քաջալերող մի օգնական ձայն, որ յորդորէր մեզ կեանքի մրրկայոյզ և փոթորկալից ալիքների դէմ մրցելու և պատառելու։ բայց արդ «Ո՛ւր է քաղցր աչացն հանդարտութիւն առ ուղիսս և ահաւորութիւն առ թիւրս։ ո՞ւր զուարթ շրթանցն ժպտումն առ բարի աչակերտաց հանդիպումն։ ո՞ւր խնդամիտ սիրտն ընդունող արբանեկաց։ ո՞ւր երկայն ճանապարհայ յոյս հեշտացուցիչ։ աշխատութեանցն հանդուցոյզ»։ Մեր յոյս և ապաւէնը, մեր վիթխարութիւնը իշի՛ք դարձաւ։ «Կորեաւ ժողովոյն, թագեաւ նուագհանդիսան։ եղիք օգնականն։ լսեաց ձայնն յորդորեցուցիչ»։

Որքան և մենք այս վայրկենիս Մ. Խորենացու հետ համարազդ լինելու փառքն ու գժբաղդութիւնն ունենանք, բայց և այնպէս մենք մի ուրիշ կողմով խոր. ընեցուցչ աւելի բաղդաւոր ենք այսօր։ ևս համոզուած եմ, որ ոչ ոք մեզանից իրաւունք չպիտի ունենայ խորենացու հետ կրկնելու այս խօսքերը, թէ «Ո՞վ այսուհետև զմերս յարգեսցէ զուսումն, ո՞վ ուրախասցի ընդ աւուրս ի դիմանութեան ազակերտիս։ ։» քանի որ մեր ազգը իւր բոլոր դասակարգերով մեծ մասամբ մեր հոգևոր ծնողի ջանքերի շնորհքով՝ այսօր շատ յարգ ու պատիւ է տալիս յատկապէս ուսումն ու գիտութիւն ունեցողներին։ վերջապէս մենք բոլորս մինչև անդամ քաջ համոզուած ենք որ՝ ինչպէս այժմ ամբողջ Ս. Էջմիածնի միաբանութիւնը իւր Սրբազան Տեղակալով, այնպէս էլ Հայ ազգը և մեր նոր ընտրեալ հովուապետ և հոգեհայրը առաւել սէր կը ցոյց տան դէպ ի մեզ, ինչպէս շատ անգամ ցոյց են տուել, ո՛չ այնքան մեր արժանաւորութեանց պատճառով և չափով, որքան իբրև երախայրիք, և յատկապէս երախայրիք մի այնպիսի հաստատութեան, որը մեզ ամենքիս հաւասարապէս սիրելի Հօրից է հիմնուած։

Այսօր այս գերեզմանի մօտ կանգնած՝ մարդս ակամայ մտածում է թէ ի՞նչ է աշխարհը, ի՞նչ է Նորա նպատակը, ինչո՞ւ և մարդիկ մեռնում, ապրում և մեռնում։ Թող այդ իմաստասէրները (փիլիսոփայները) և աստուածաբանները բացատրեն, ինչպէս որ գիտեն։ մենք միայն այս կասենք որ՝ աշխարհս մարդու վերաբերութեամբ մի կրկէս, մի ասպարէզ է, ուր մարդս հարցաքննուում է աշխարհի առաջ, և երևում իւր իսկական յատուկ գոյներով և արժանաւորութիւններով, փայլում է իւր ազնիւ գործերով և նսեմանում իւր չար գործերով։ մի խօսքով, այդմի քուրայ է, ուր երևում է թէ մարդս որքան արժանի է «մարդ» կոչուելու, թէ որքան նա խօսքով, վարքով և գործով «աշխատել է յօգուտ ընկերին», որի մէջ ահա փայլում է մարդուս «մարդկային և աստուածային արժանաւորութիւնները»։

Մեր հանգուցեալ հոգևոր ծնողի համար ամենայն վստահութեամբ և համարձակութեամբ կարող ենք ասել, որ Նա իւր կեանքի ընթացքում միշտ զգացել է յօգուտ իւրեան յանձնուած հօտին, թէ իւր առաջնորդութեան, թէ պատարիաքութեան և թէ հայրապետութեան ժամանակ։ այս ասելու մենք չեմք կարող մոռանալ որ՝ մարդը մահկանացու է, և մահկանացութեան սպառելը յատուկ է։ տեսէք պայծառ արեգակը ինչպէս իւր ճառագայթներով «ցոր» է սրիում ընդոր տիեզերքին, բայց ո՞վ կարող է ուրանալ՝ որ նա ևս ունգծեր չունի։ բաւական է մեզ այս տեղ լիշել մեր հոգեհոր մեծն հայրապետութեան ժամանակի գործունէութիւնը և ազգին մատուցած անգնահատելի բարիքներն ու ծառայութիւնները, ձայնագրութիւնը, ուսումնարանական խնդիրը և։ վերջապէս ճեմարանը՝ որ իւր գործերի թագն ու պսակն է։ կարելի է ասել որ՝ Գէորգ Դ-ի ժամանակը Հայ պատմութեան մէջ մի նոր դարագլուխ և մի բոլորովին նոր շրջան է, մի խոր մտածեցէք այդ հոյակապ խաչաձև ճեմարանի ապագայում աղգին մատուցանելի ծառայութեանց վրայ։ մտածեցէք, որ այդ տեղ թէհրանից և Մարգայեցից, Ասարխանից և Եգիպտոսից և Հայաստանի և այլ հայաբնակ քաղաքներից եկող մանուկները 9-12 տարուայ չափ կրթուում են «միևնոյն հարկի տակ, մի ուղղութեամբ և մի հոգւով»։ համարձակում ենք ասելու, եթէ մեր հոգևոր հայր Գէորգ Դ-ը ուրիշ ոչինչ արած չլինէր, Գէորգեան ճեմարանը բաւական էր նորա անունն անմահացնելու։

Դո՛ւ, վեհափառ Հայր, այսուհետև անմոռաց կ'մնաս բոլոր Հայերի և մանաւանդ մեր սրտերի մէջ, որովհետև դու քեզ հրաշալի յիշատակ և յաւերժական արձան կանգնեցիր, աւելի կարծը քանց մետաղներն, բարձր քանց փարատնեան բուրդերը։ փոթորիկն ու մրրիկը կը դժուարանան նորան փչելու, և ամենինչ մնաղ և ծախող ժամանակի հոսանքը չպիտի կարողանայ կործանել նորան (1)։ Քո անմահ գործերը դարէ ի դար կը յիշուի, քանի որ աշխարհս երևսին կը լինի Հայանունը։ Քո արժանաւոր վարքը ապագայում խթան կը դառնայ և ուրիշներին։ և որքանում հաղիւ թոթովող մանուկի ականջին քո անունը կ'հնչուի։ Ո՞վ հոգևոր Հայր։ Դու մեծ ես, Դու անմահ կը մնաս։

Ի դիմաց Նորաւարաների

Ս. Կանայեանց

2 յունիսի 1883 ամի

Վաղարշապատ ճեմարանում։

—

Ուսումնաւարտքն են,

Սարգիս Տ. Գարրիէլեանի Քութայիսէ

Կարապետ Տ. Մկրտիչեան յԱգուլեաց

Լեոնիդ Դէոնչեանց յԱղեքսանդրպոլոյ

Պօղոս Տ. Պողոսեանց

Յարութիւն Այվազեան յԱփպկլուէ

Ստեփան Կանայեանց յԻքտիրէ

Գէորգ Տ. Բարթողիմէոսեան ի Պրուսայէ։

—

Պ. Սարգիս փոթիւմ գտնուած Պ. Պողոսեանց մի Հայի որդեգրուած է և տարեկան 8000 բուբլի նպաստ ստանալով՝ շուտով Եւրոպա կերթայ ուսումը կատարելագործելոյ համար, և աւելի աստուածաբանական և լեզուագիտական ճիւղերու պիտի ծառայէ։ ճեմարանի համար է, ինչպէս բարերարն ևս պայմանեալ է։

Պ. Ենովք խպատ կ'հեռանայ, և այժմ նպատակը աւելի որոշուած չէ։

(1) Որատիոսի, Դերժաւինի և Պուշկինի խօսքերի նմանողութեամբ։

Միւսներուն առաջարկութիւն եղած է ատ մնալ և պաշտօններ վարել։ Նոյա մէջ Պ. Պողոս տակաւին երկմիտ է, թէ և Պ. Ստեփան ևս հաստատ խօսք չէ տուած։

ՍԱՄԱԹԻԱ

Տէրէն գրմնընտա աթիաէքի յունիս 22 թարիխի մէքթուպ մանթպամըզա իրսալ գըլընմըշ տիր։

Խմիրաղիր,

Ատեն տաեն ինչպէս ցաւալի է լսել և տեսնել կառավարութեան բարի կամաց և հայրախնամ տրամադրութեանց հակառակ վարուպ պաշտօնէից գործերը, նոյնպէս ուրախալի է տեսնել պաշտօնեայներ՝ որք իրենց պաշտօնին նշանակութեամբ ու գործութեամբը կաշխատին հասարակաց բարօրութեան համար և ամենքանք ի գործ կը դնեն իրենց իշխանութեան սահմանին մէջ օրէնքն ու ժողովրդեան շահը պաշտպանել, բարեկարգութիւնները պահպանել և հասարակաց գոհութեան ու վեհ. Սուլթանին նորանոր շնորհաց արժանանալ։

Այս վերջին օգտակար պաշտօնէից կարգէն է նաև Յամաթիայ նոսրկ գօմիսէր Հիսէյին էֆէնտի որ արդէն երեք տարիներէ ի վեր Բ. Դրան գօմիսիոնի ժողովոյն գործունեայ անդամներէն մին էր։

Հիսէյին էֆէնտի՝ մօտ 43 տարեկան, երեսնամեայ, փարձառու և հմտութեան տէր անձ մէ։ թագին բարեկարգութեան աշխատիր հոկող։ Նորա գայէն ի վեր գրեթէ երեկոյները փողոցս մէջ սրիկայից աղմուկները դադրած են։ և նոյն իսկ այլ և այլ ազգաց դպրոցներու չարաճճի տղայոց երեսէն ծագած անտարութեանց առաջքն առնուիլ սկըսած է։ գի արդիւնք է նոցա թափառիկ շրջագայութիւնը փողոցայ մէջ։

Եւ նկատելով որ իւր տրամադրութեան ներքև գտնուող ստիկանաց թիւ անբաւական են թաղին բաղձացեալ բարեկարգութիւնը պահպանելու և մշտնջենաւորելու, մանաւորապէս խնդրած է Պոլսոյ գօմիսէրութեան ընդհ. միւտիր Ակեահ էֆէնտիէն որ նոր գարագօլեր ևս հաստատուին մի քանի փողոցներու մէջ որք իւր գործունէութեան շրջանակէն բաւական հեռի կ'գտնուին։ և որպէս ու պատսպարան կարող են ընծայել փախստական սրիկայից կամ չարագործաց։

Հիսէյին էֆէնտին իւր նախորդը գտնուելէ չառաջն մէջ եթէ այսպէս շարունակէ սնչուշտ թէ ժողովրդին և թէ կառավարութեան բարձրագոյն համարման ու համակրանաց կարող է լիովին արժանանալ։

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐԷԴ ՄԻՆ

ՐԷՍՄԻ

Մուսուլ վիլայէթի տախիլինտէ ճիվանրուտտա զուհուր իտէն իլէթին միւնտէֆի օլարքը մահալինտէն պիտիրիլտիյի կիպի։ Սիւլէյմանիյէ ճիհէթինտէ վէ հուտուտտա քեանի Զէյլան վէ Պէքիր պէյ գարիյէլերինտէ իբի մահատան պէրու վէպա իլէթինտէն էսէր գալմամասը իլէ։ Էհալի մահալը ախէրէ նագլ օլունարագ թաթհիրաթը սըհհիյէ իճրա գըլընտըղը Վան գարանթինա թապիպի թարաֆընտան պա թէլէկրաֆ պէյան օլունտուղունտան, վէ արթըգ Սիւլէյմանիյէ ճիհէթինտէի հուտուտա պէյունտա քեանի գօրամանըրը իպգասընա լիւզում գալմամասը իլէ։ պունըրըն լաղվը մէճլիսը սըհհիյէճէ թէղքիբիր իտիլտիյինտէն պահա իլէ էյթաի միւդիմէզասը Սըհհիյէ նէզարէթը ճէնիլէսինտէն իշար գըլընմըշ վէ էյճասը իճրա օլունմուշ օլմաղլա, իլանը քէֆիյէթէ իսպիտար գըլընմը։

ԹԷՎՖԻՔԱԹ

Ամինա օրթա էյնիլիյի՝ մասլահաթկիւզարը պուլունան Թէվֆիգ պէյէֆէնտի հաղրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլմուշ տիր։

Ցօղթ օր Ռէշտիմլէճան Տիգրան էֆէնտիյէ ըլիթպէի սալիսէ թէվճիհիրիլէ իշխանճէ ըլիթպէ Մէճիտինիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻԹԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Իզմիրաէն իշար օլունտըղընա կէօրէ, 41ի Զէյգէք վէ պիրի Բում օլարագ Զէնէֆէրէնի իպտիբէթ պիր հէյգրյա չէթէսի՝ Սէօյիւտ-Ալան ճիվարընտա 20 չարպարընտա պիր ատքէր նէֆէրինի ատրատսէթ իտուպ, մէրգումը թօղաթ վէ գամանրն եանդամասը իլէ տարպ իմտիքատէն սոնրա, քէմէրինտէ պուլունան 8 մէճիտիյէսինի պիղասպ սալը վէրմիշէր տիր։

Բէղարիք Իզմիր ճիվարընտա վաղը Պուտրա դարիյէսինտէ մուդիմ Մ. Գօյոնիսին խանէսինէ 6 նէֆէր էշգրյա կիրէրէք, օլանճասընը վէրմէսի իչուն մէրդումը ճէպրէ պաշլամըշար իսէ տէ, զէվճէսինին էթրաֆտան իսթիմատա իչուն վուգու պուլան ֆիրեասը իւզէրինէ պիր շէյ տալմայարագ պըրագըպ սավուշտըրըլար տըր։

—

Ալաֆր. յունիս 4 թարիխիյէ Գէյրութտան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ամիրալ Գրանցը թահթը գօմանտասընտա պուլունան Ֆրանսըզ տէվլէթինին Ազտէնիզ ատանմասը՝ եէվմը մէզքիւրտէ կիրիա ճէզիրէսինէ վարը Սուտա լիմանընա միթէվէճիհէն Պէյրութտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—

Սալը կիւնիւ Բէնտիքտէ վուգու պուլան սու թատրընտան պօղուրնուշ օլան շրմէնտաֆէր խաթթը սերբան թամիր իտիլէրէք, տիւնէն իթիբարէն իզմիտ իլէ Հայտար բաշա պէյինտէ քէմաֆիիսասպէգ շրմէնտաֆէր իշէմէյէ պաշլամիշ տըր։

—

Թըրհալա շէհրէնտէրի իսմայիլ պէյ՝ պու քէրրէ մէզրունէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Պէլճիգա վէ Շուէյտ տէվլէթլէրինին տախի բանթէնթա նիզամնամէսինին իճրասընա մուվաֆագաթ իթմիշէր իմիշ։

—

Պու տէֆա Բարիզտէ 200 000 լիրա սերմայէ իլէ պիր շիրքէթ թէշէքքիւլ իտէրէք, շիրքէթը մէզպուրէ՝ Թիւրքիա միւհթաճիրինէ էհվէն ֆաիզ իլէ ադէ իգրարը իմթիյազընը Պապը Ալիտէն թալեպ իթմէքտէ իմիշ։

—

Թիւթիւն բէժիսի զումբանեասընը Թիճարէթ Նէզարէթինէ արզ օլունմուշ օլան նիզամնամէի տախիրիսի՝ պու քէրրէ նէզարէթը միւշարէյէհա թարաֆընտան թասդիգ գըլընմըշ տըր։

—

Բամաղան օլմագ միւնասէպէթի իլէ մէհաքիմը ատրիյէնին հաֆթատա իւչ կիւն, եանի ճումա էրթէսի վէ բազար էրթէսի վէ բէնճէնպիհ կիւնլէրի քիւչատ օլունաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—

Ճուրա—Տէվլէթ բէյսի Ադիֆ բաշա հաղրէթլէրի՝ պիր աղ նամիւաճ օլտըղը ճիհէթլէ, տիւն Պապը Ալիյէ կիտէմէմիշ տիր։

—

Իրան սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը ճէվատ խան՝ պէրապէրինտէ սէֆարէթ պաշ թէրճէմանը պուլունտուղը հալտէ, կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիյէ կիտիպ, Սատրազամ վէ խարիճիյէ վէ Ճուրա-Տէվլէթ վէ Տախիլիյէ նազըրլարը բաշլար հազարաթընա վիկիթա վէրտիյի կիպի, էրթէսի սալը կիւնիւ տախի ումումի սիֆէրան էճնէպիյէ իլէ կէօրիշմիշ տիր։

—

Խասարաթը պահրիյէ մուգուպուլուղը պէյանը իլէ Ֆրէյսինէ գումբանեասը թարաֆընտան զապթ ու թէվֆիֆ օլընան բասթա էմանէթ կրուբօլարընան խաթիրատաը իչուն Թէլէկրաֆ վէ Բօսֆա նէզարէթի ճանիպինտէն մէզբիւր գումբանեա ալէյհինտէ իզամէի տաքա օլընտըղը մարիւմ տիր։

Շիմտի մահքէմէի պահրիյէնին պիր զարարը մուվագգաթը իլէ, խիթամը մուհաքէմէյէ տէկին զիբը օլունան կրուբօլարընի եիւզատէ էլլիսինէ միւսաբի ադէնին մահքէմէ սանընըղընա տէբօղիթթարիզիյէ թէսլիմինէ վէ կրուբօլարընի այնէն խաթիրատընա տաիր սատրը օլան հիւքմ՝ տիւն սէֆարէթի մարիֆէթիյէ մէզբիւր զումբանեայա թէսլիզ օլունմուշ տըր։

Բօսֆա նէզարէթի՝ մէզբիւր կրուբօլարը ադչամա սապահա խաթիրատա իտէրէք, տէբօղիթթարիզիյի մրգատարընի ֆապրասընը ալագատարանա թէվզի վէ եէվմը իթմասընը իլան իտէճէք տիր։

—

Վիէննատան ալաֆր. յունիս 28 թարիխիյէ եաղըլտըղընա կէօրէ, Ռուսիա տէվլէթի՝ Պէրլին ահտնամէսինին 39ընճը մատտէսինտէ միւսէրրահ օլան Պաթումին սերպէսթ լիման օլմասը մատտէսինին ֆէսխինի թալէպ իտէճէկի միսիլու, տէվլէթը միւշարէյէհա՝ Պաթումին սերպէսթ լիման օլմասը իւզէրինէ Գաֆգասիա հուտուտրընտա գալան էմմատ թէզայիւտ իտիպ Ռուսիա մէնաֆիինէ մաղարրաթը մուճիպ օլաճաղընը տէրմէյան էյլէմէքտէ իմիշ։

Ռուսիա տէվլէթի՝ Իրանա Բըրանբը (ադթարմա) թարիգիյէ կէօնտէրիրկէն էմմաանին սերպէսթ միւրուրի՝ պու քէրրէ նէյզ օլունան էմինամէի իմպէրաթօրի իլէ մէն օլընտըղը ճիհէթլէ, Պաթումի լիմանը սերպէսթ գալտըղը թաղտիրտէ, պէր մինվալը մուհարբէր գալաղընի թէզայիւտ իտէճէկինի իտտաա էյլէմէքտէ իմիշ։

Պինանէն ալէյհ Իրանա կէօնտէրիրկէն Լիվրօբա էմմաասընին Գաֆգասիատան Շիւրուրի մէն օլունմասը ագիպինտէ, Պաթումի լիմանընին սերպէսթլիկի տախի լազվ օլունճաղ տըր։ Մուգատտէմա Լիվրօբա էմմաասը Թրապիզոն վէ մէմալիքը Օսմանիյէ թարիգիյէ Իրանա կէօնտէրիլիկինէն, պու ջէրրէ Լիվրօբա տէվլէթլէրի՝ էմմաի մէզբիւրէնին մէմալիքը Օսմանիյէ իւզէրինտէն միւրուրի թէշվիգ օլունմասընը Պապը Ալիյէ թավսիյէ իթմիշէր տիր։

Լիվրօբատան Իրանա նագլ օլընան էմմաանընը պաշլճասը՝ Մարսիլիա շէքերլէրի օլուպ, Ռուսիա տէվլէթի՝ մէմալիքի իւզէրինտէն Իրանա կէօնտէրիլէն շէքերլէրտէն պէհէր բ-ոյ իչուն 4 ֆրանգ 25 սանթիմ ադթարմա ռէսմի թալեպ էյլէտիկինտէն, տէվլէթը Օսմանիյէ պու խուսուսատա խայրը միւսաատէքտարլըգ իպրազ իտէպիր։ Գաֆգասիա իւզէրինտէն Իրանա կէօնտէրիլէն Լիվրօբա էմմաասընին միւրուրը Ռուսիա թարաֆընտան մէն օլունմասը՝ Լիվրօբաճա սուի թէհսիրի ճալիպ օլմուշ տըր։

—

Ռում բաթրիգխանէսի՝ Տէրսաատէթ մահալլէ մէքթէպլէրինտէ հօճալըգ վէ մուալիմլիք իթմէքտէ օլան պիլճիւմլէ դէվմէթն միւճէտտէտէն բաթրիգխանէի մէզբիւրտէ թէշքիլ իտիլմիշ օլան մէարիֆ գօմիսիոնը հուզուրընա կէլմէյէրինի վէ համիլ օլատուգլարը տիբլօմա վէ չահատէթնամէլէրինի իպրազ էյլէմէյէրինի իլան վէ իլանթար էյլէմիշ տիր։

Ռում բաթրիգխանէսի՝ մէզբիւր մահալլէ մէքթէպլէրինտէ վէրիլէն տէրսլէրին բրօկրամլարընը տախի իսթէյճէք տիր։

—

ՍԱՐՐԱՖԻՑԻ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 6 Յուլիս ·

Ինկիլ· էհսամը Ինդ· Լիր·	10 – 7/16
Օսմ· էհսամը աչքլուը	10- 3/4
» » գաբանաը	10- 3/4
Խաթիգրաչ 65	15- 1/2
» 69	11- 1/2
» 71	72-
» 72	19-
» 73	10- 5/8
Օսմանլը Պանդաչը	19-
Ռուսիա խաթիգրաչը	85- 1/8
Մըսրը տուչ· մութա հրտէ	69- 3/4
» իմթիյազլը	93- 1/4
Տաիրա Սանիէ (Մըսրը)	69- 1/4
Ռոչիլա խաթիգրաչը (Մըսրը)	91- 3/4
Մաճարիսթ· էհսամը 1877	100- 1/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վաստէ	–

Բարիզ 6 Յուլիս

Ֆրանս· էհս· 3 % Ֆր·	73-65
» » % 5	103-47 1/2
Օսմ· էհսամը աչքլուը	10-82 1/2
» » գաբանաը	10-90
Խաթիգրաչ 65 Ֆր·	–
» 69	–
» 73	55-
Բուսէլի չըմէնաըֆէբրի	50-75
Օսմ· Պանդաչը	770-
Գրէչի Լիոնէ	560-
Գրէչի Ֆոնսիէ	1317-50
Լիոն ագտիոնը	1420-
Սուէզի ագտիոնը	2502-50
Ռուսիա 5 % 1877	95- 1/2
Իմարատ էհսամը	92-47 1/2
Մարը Ֆոնտ· մութահրտէ	355-75
Մաճարիսթան էհսամը	105- 7/8
Նուռան 6 % 1879	415-
Գամպիօ 3 այ վաստէ	25-28

Վիէննա 6 Յուլիս

Լօնտրա իւզերինէ դամպիօ	120-05
Բուսէլի չըմէնաըֆէբրի	24-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էհս· ում· տուն ագչ· գաբ·	12-
Պու սահաղ ագչլուը	12-
Մըսրը մութահանէ· գաբ·	77-10
Պու սահաղ աչքլուը	77-30
Խաթիգր· 65 (մուֆօն)	72-
» 65	65-50
» 69 (բինաը	58-
» 72 (Պօն տութբէ·)	20-
» 73	54-
Բուսէլի չըմէնաըֆէբրի	52-
Ագչէ Փայկի	9-
Բէբօր Դրչ·	–
Հէվալէսիզ »	45-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէչի ժէնէրալ	6-36
Սթամպոլ պանդաչը	8-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-28
Թրամվայ	3-12 1/2

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 դրչ·ատն	Դրչ· Բր·
Պէյաղ մէճիտիյէ Ֆարգը	108-
Մէթալիք »	101-30
Պէսիք »	103-20
Ալթընըգ »	103-30
Պագրը »	700-
Գայմէ	1040-
Ինկիլիզ լիրասը	110-
Ֆրանսըզ ալթունը	87-29
Բօլ	80-
Գրէչից ալթունը	81-15
Գարպոն գայմէսի	09-25

ԻԼԱՆԱԹ

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

Հէր սէնէ Բամազանը չերիֆ միանասպէթիյլէ պազը մահալէսէ մուամմա թաալիգի ատէթը գատիմէատէն օլուրլու կիպի, պու սէնէի միպարէքէտէ տախի չուարախ պէնամատն Ա.Նթեապլ Յակոբ Բէմզի էֆէնտի թարաֆընատն զայէթ լաթիֆ պիր մուամմա գալէմէ ալընըպ նէֆիս քեռդրա իզերինէ խաթթ սէլիս ի-լէ նապրվըշ վէ էթրաֆընա եալարզը չիչէքլերէ չէմպէր չէքիմիշ վէ մուէլլիֆինին մէօհրիս թահթ ընատ պուլունմուշ օրտուզը հալատ, Ցէրսատէթի վէ մէմալիբը մանրուսի Շահանէէնին հեր ճիհէթինատ պիրբր ատէտ սուբէթլերի մէշհուր դրատթխանէ վէ կարինօ վէ գահվէխանէլերի թաալիգ օլունարագ, էրայազը հագայիգ վէ տագայիկ նաղարը միհթատատնա արզ օլունմագ իւզրէ միանհասրէն եալնըզ 100 ատէտ նիսսէտէն իբարէթ պուլունան մէզգիբ մուամմանըն պէհէր սուբէթի պիրբր ատէտ լիրան Օսմանլիյէ ֆիրուխթ օլունմագտա օլուբ, մէզգիբ մուամմանըն հալու ու չէրհինէ Դուրպան Պայրամընա գատար միւտտէթ թային օլունուբ, պու միւտտէթ զարֆընտա հայլինտէ իսապէթ իտեճէք դէվաթըն (մուամմանըն կըյմէթի՝ մէալինտէն միւնֆէհիմ օլաճաղը իւզրէ) պիրատէն եէտի նումէրօսընա գատար այրը այրը թագահմ օլունաճագ տրը· իմի կէրէք Ցէրսատատէթի վէ թաշրալարատն ճէլպ վէ իյթիրասընը արզու պույուրան վէ կէրէք հալ ու չէրհինէ տախր մէքթուպ կէօնտէրէն վէ պիր միւսահաղասը օլուպ տա պու պապատէ պունատն զիյատէ մալիմատ թալեպ իտէն զէվաթըն՝ Պազը Ալի ճատտէսինատ աթիգ Զապթիյէ քէօշէսինատ 16 նիւմէրօլու խանէտէ մուգիմ վէ միւէյիֆի պուլունան Ցակոբ Բէմզի էֆէնտի նամրնա թահրիր վէ միւրաճաաթ պույրուլաճաղը, վէ ֆագաթ մէքթուպ իլէ 10 զրուշլուգ բօսթա բուլը իրսալ օլունմասը իգթիդա իտէճէկի, վէ մէօհր թահրընա օլմայան նիւսխէլէր սախթէ օլուպ, մուգալլիտի ինտ էլ նիզամ մէսուլթուլաճաղընատան, մէօհրսիզ պիր նիսխէ զուհուրինտէ, կէօրէնէր թարաֆընատն քէնտիսինէ իսապէր վէրէն կէվաթիսպարիյէ տախի իթա գէլընաճաղը իլան օլունուր։ 6—2

Թապինէի Եվգաֆը Հիմայուն մէճլիսը իտարէսինէն կէլէն իլան ·

Իմարաթը ամիրէ իչուն իչպու 99 սէնէսի թէմուզը իպթիտասընատն 300 սէնէի Բումիյէսի հավրանը զայէթինէ գատար միւպայատասընա լիւզում կէօրիւնէն 1·914·983 գրչէ տագիգին չէրաթը մարիմէսիյէ չէհրը հալը բումինին 25ինճի ճումատ իրթէսի կիւնիւ մինագատասընա պէտ օլունճաղընատն, թալիպ օլան թիւճաղրն եէվմը մէգբիւրտէն իթիպարէն խաղինէի էվգաֆը Հիմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

22 հաղիրան 99 3—2

Եվգաֆը Հիմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէն կէլէն իլան ·

ՃԷՆՆԷԹ մէքեան Սուլթան Մահմուտ խանը Սանի հաղրէթլերի էվգաֆը ճէլիլէսինէն Ռումէլի Գավլաղընատ քեռին 10500 գրբա արսալը տէրունինէ պիր պաղչէվան օտասը վէ պիրբմա վէ պիր հավուզը միչթէմիլ պիր գրէթա պօսթանն քիրան սէնէվիսի լիրաի Օսմանի 100 զրուշա օլարագ 2000 զրչ·տա թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուգունատն, պօսթանը մէգքիւրն խաթիճարնա պունատն զիյատէ պէտէլ իլէ թալիպ պուլունանլարը՝ պէտէլը մէգբիւրն էօշրինէ միւսավի բէյ աղչէսին միսխահրպէն թարիխը իրանատն նիհայէթ 15 կիւնէ տէկին էվգաֆը Հիմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

23 հաղիրան 99

ՊԱԼՍԱՄԻՆԸ ՇԱՐԳԻ

Զիյատէ սօղուգ վէ կիւէնէլին թէսիրիրինէն մանհափազա իտէրէք ինանընն պէտէհինի եուճիգ սագլար վէ բէնկինի պօզմայարագ կիւղէլկինի ատ իպգա իտէր օլմազա, գարբլարընն էքսէրիսի պունու խթիմալ իտէրլէր։

Մարիմ օլաղը վէճհէ չէհրէատ էրկէնլիք, բուխա վէ չանլըգ վէ չիլ վէ պունլարա միչապիհ էմրագա Պալսամինը Շարգի խթիմալ օլուբդր, եանի սասահ վէ ազամ պիր ֆինճանա գանլըգ ինձէ սիրպէնտ իլէ չէհրեէ վարբուլաղը հալատ հիչ պիր զալմազդատն մատատ, ինանընն նիչզինին հիւնուտ ատ վէ լթիաչէթինի ատ սագլար։ Գարբլարընն չէհրէ վէ մէմլէքէտէ սակը ազալարընատ բէյտատ օլան չիլ սէնիլէն կալթի ատ ատ իտէր։ գաչինատ եէրլէրէ ատ տիրպէնտ իլէ մէմլէքէտէ սակը ազալարընատ բէյտատ օլան չիլ սէնիլէն կալթի ատ ատ իտէր։ գաչինատ եէրլէրէ ատ տիրպէնտ իլէ մէգբիւրն էօշրինէ միւսավի բէյ աղչէսին միսխահրպէն թարիխը իրանատն նիհայէթ 15 կիւնէ տէկին էվգաֆը Հիմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Պալսամինը Շարգի՝ զրբը տուտաղ, ալրի վէ էլէր իլէ ալաղլարտա վուգուտա կէլէն եարբղլարը կէտիրտիկի կիպի, ալրի խաթալարընա տա բէք զիյատէ ֆիտալի վէ միէսսիր պիր։ պիր չորպա զարբը տալուսը պիր գատէ Պալսամինը Շարգի սույա գոնըլըգ խթիմալ օլուճաղտա չէհրեատ պուլունան լէքելերի տէֆ ու գալլ իթիտիկի կիպի, ուսթուրանրն թրաշատան ասնրա վէրտիկի եանըգլարը վէ պուռնրն կիպի ավարդը տա կէչիրիր, վէ հմ պէօյիւք ատէմլեր վէ հմ չօճուգլար իչուն գուլանըլար։

Պալսամինը Շարգի Պէյօլունատա Տօղրու եօլտա քեռին Բարիզ Տարիւլ Ֆիւնունը Թըպպիյէսի ազասընատան Գանդիլ պիրատէրլերին ինկիլիզ էնգաճանէսինտ պուլունուր։ Պունլար՝ Պալսամինը Շարգինին հէմ մուճիտի վէ հէմ ատ խալ ու թէրբիպ լայէյէնլէրի տիրլեր։

Էյի թիւթիւն իչմէյէ մէրագը օլանլար՝ աթիտէքի մարգա իլէ օլան սիկարա քեռղընընատն խաթիմալ իթմէլի տիրլեր։

Լէ ՏԷՐՆԻԷՐ ԳԱՐԹՈՒՇ

ՏԸ

ՊՐԱԻՆՇԹԷՑՆ ՖՐԷՐ

ՖԱՊՐԻԳԱՍԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ

ՆՕՊԼԷՍ ՕՊԼԻԺ

Պու մարգատան անլաչըլտըղընա կէօրէ, պու կիւնէ գատար պէօյլէ նէֆիս սիկարա քեռաղրտը իսալ օլունմամըշ տրը։

Պու քեռաղրտ հէմ գօղուլու վէ հէմ ատ տայանըգլը տրը։

Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ· Ս· Լէոնարարն մաղազընատա ֆիրուխթ օլունուր։

غنية اللغات

Մէարիֆ Նէզարէթի միւֆէթթիշլերինատն

ՇԵՒՔԻ Վէ ՄԻՔԱՅԷԼ ԱՃՃԵԱՆ

Էֆէնտիլէրին

Սայու հիմմէթիյէ մէյատանը ինթիսարէ չըգան

ՖՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ԹԻՒՐՔԷՅԷ

ԳՈՒՆԵՅԷԹ-ԻՒԼ-ԼՈՒՂԱԹ

նամ լուզամ քիթապընըն թապի ու նաշիրի

ԳԱՐԵԳԻՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

27ԹՎԱՅ ՅՈՒԼԻ ՇԱԲԱԹ ՕՐԸՆԴԱ

Լսէրը մէգքիւրը թէքմիլի 40 եա 45 ճիւլ թախմին օլունմուշ իսկ տէ, հավլի պուլունտուրը լուզաթըն մանալարը վէ միսալէրին քէսրէթինատն պու թախմինն եանլըշ վէ իչպու էսէրին 60 ճիւլէ եանի 120 ֆօրմայա պալիզ օլաճաղը անլաշըլտըղընատան, ապանէ պէտէլի տախի պէրմէճհը աճի թէպտիլ օլունմուշ տրը։

Տէրսատէթի իչին 73 ղրչ·
Վիլայաթ » 100 »
Պէհէր ճիւզի » 2 »

Ապանէ եազըլմագ իսթէյէնէր Տէրսատէթի Զագմագճըլարտա Ցակորեան խանընտա Ն· 13 Արամեան մահթպասընա միւրաճաաթ լթմէլի տիրլեր։

RÁKÓCZY

ՄԻՏԱԼԻԱԼԱՐ

ՐԱԿՕԿՋԻ ԹԱՊԻՐ ՕԼԸՆԱՆ ԱՃԸ ՄԱՏԼՆ ՈՈՒՅՈՒ ՎԷ ԷՆ ԱԼԱ ՄԻՒՕՀԻԼ

Մէշահիրը սիթըսպա թարաֆընատան խոիէն անալիզէրէ կէօրէ Բագօգպի տը Պիւա թապիր օլունան սու՝ չիմայէ գատար մալիւմ օլան աճը մատէն սուլարընըն իչինէ էն զէյտրէ մոդէն Բ--ը-- հալէ ըլան --- տրը վէ եարարլըզը տա չիւպհէսիզ տիր։

Իչարա մուալիճէտ պիր չօգ մանլէ-լէ վէ դ-լ-ֆ-ռ ա: --- պուլունտուզունատն, գարընն ապրբարբընա, էպիմիչ նէվպիլէրէ, պաշ ապրբարբընա վէ տիկէր պու կիպի ապրբլարա գուլանըլարգատա բէք զիեասէ եարար։ Քէզալիք մէգքիւր իլաճատա պիր խայի Լիթիոն թապիր օլունան էֆգա մէվճուտ օլատուգունատն, եէլէ, նէքրիսէ, վէ մէսանէսէ հասը օլան թուգ վէ թաշ վէ եարա վէ սարի պու կիպի խասթ ապրգալարա գարբը տախի խթիմալ օլունտակիր։

Պիշիսիմէ էֆգանը վէ սբէչար տիւքքեանլարընատա ֆիրուխթ օլունուր։

Ա-հ--ղ

ՊՈՒՏԱԲԼԻԹՏԻ ԼՕԶԷՐ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

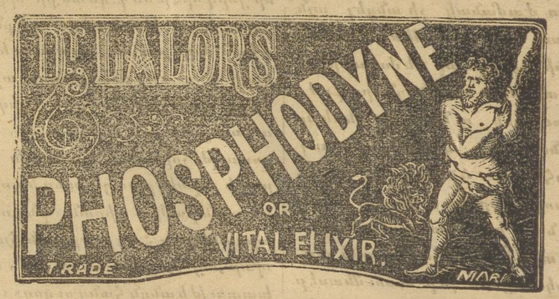

ՍԷՀԷՆԷ ԳՈՒՎՎԷԹ

ԴԷ ԼԱԼՕՐՆ

Տօղթօր Ռ· Տ· Լալօր 1862տէ իրճատ իտուպ պու իսմի վերմիշ տիր։

Պու իլա՝ մէմալիքը Օսմանլիյէ վէ Հինտիսթան վէ Զին վէ միսխէմիքանատա սաքին զէվաթա զայէթ մուֆիտ վէ կէռէք գատար հիչէրէ թէքսիր իսլէյինի վէ կէրէք պիլ եիմէտ ալաթը հայաթլէյի թագվէտ վէ թահքիմ իտիճի խարիսիլատ պիր մուալիճէ տիր։

ՏՕԳԹ· ԼԱԼՕՐՕՐԸՆ ՖՈՍՖՈՏԻՆԻ խալիս ֆոսֆաթատան եաբրմըշ օլուպ, բայէ հասը լաթիֆ տիր։ Պու իլա՝ զայէթ սաֆի պիր մայի (հեղուկ) օլուպ, նէպատի ալգալօյտ թապիր օլուճան էֆգա իլէ մանլաթ վէ խարիդիլատ գուվվէի ալֆիսէյի հարիզ զէմանմրգ ֆիմեակիրլիկինին պիր էսէրը նէֆիսի տիր։ Պունուն թէրքիպինէ հիչ պիր էհդան մուգիրրէթ օրնայզդ թէքսիրի տախի զարարսըզ օլմաղլա, էն պէյլէք հէքիմիէր՝ պու մուալիճէնին, վիճուտրն գուվվէի հայաթիեէսինի թէհմաս իսէճէք պիր գուվվէթ մալիք օլատուղը, վէ պու խուսուսատա հիչ մանէնտի պուլունմասըզընը թապագ իթմիլէր տիր։ Քէզա պու իլաճ գան վէ պէրիին վէ պիրբրարրն էհդան մուիրէքքիպսինի գուվվէթլէնշերիպ վիճուտատա ֆէկզէլատ մէթանէթ վէրիր, գանը ապա զայ իթմիրմէզ, վէ բէք գէյատէ չարբէլբարագ պէպէն վէ եախատ գէհն եօրուլուր իսէ պու եօրկունլուգուն տախի էօնվանիս ալըր, վէ պէրինն վէ ասապլն (Ջոդգ) գուվվէի էլատիրգրեէսինի մուհաֆազա իսէրէք ինանա ֆէբրանլըգ, սատատէք, սէվինճ վէ զայրէթ վէրիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՈՍՖՈՏԻՆԻ սբընբրարրն վէ գանրն պօղուգլըգարընը սէրիան վէ սուրէթը ատայմէտ ալէ թիսիի իչուն, չէմանքի պիշիմլէ իլանարա ֆաթգ տիր։ Պու իլաճ՝ սբընբրլարա գանրն պօղուգլըգարընը, էն գէյատէ սբընբր զայբիրլրընը վէ գինն վէ վիճուտատա զատֆը վէ թահքիլ վէ մէշղուլէթէ քէսրէթիսէ հասլ օլան իրթիճարարգլըրը, վէ պաշ վէ գուլագ ապրբարընը, վէ իրթահաղգլրը, միյատ հազմանպիկինի, վէ գարա ճիկէր հաթալարգլարընը, եէլի, պրընբրարատաքի ապրբարը։ մէրագը, հէր տէրճէտատ սբընբր գուվվէթսիզլիկինի, գուվվէթ հաթիզ զայաթընը, պէյնի եումշագլրընը, քէսթրիտիկի, սրրթ քէմիքատի ապրբարը։ լումպակո եանի կէօպէք սանճբարընը, սկայթիգ եանի գալչա սբընբրընատա եէրլի պիր ապրբար, պէլ վէ մէսանէ խատալարընը, սիտէք զօրու վէ զարիճիմ վէ զայրճիմի, նէվպէթի սբիմա, սրազմայ, թրդնէֆկա, վէրէմ վէ կէպիս իլլէթլերինի, սբրատա վէ տէրլի խասթալարգլարընը, ապալէթ զայբիրընը, վագթսրզ քէսրլիյի, էլհասրլ ինատ վիճուտրնատա հէր հանկը ագանրն գուվվէթ հայաթիսինին նօղսանընատան նէշէթ իսէն պիշիմլէ իլէթ վէ հասթալարգլարը տէֆ ու իզալէ իսէր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՈՍՖՈՏԻՆԻՆԻՆ թէքսիրի իլի նէվ օլուպ, հէմ սբընբր գուվվէթինի արթրրը, վէ հէմ ատ գանրն վէ սրընբրրն գուվվէթինի թէճհատ իսէր։ Պինապէրին պու մուալիճէ՝ գայբի վիճուտարա գուվվէթ վէրիր, վէ հասթայը էօյլէ պիր հալէ կէթիրիր քի, գանն իսէրսին հիչ զարրիգաղ չէքմէմիշ տիր։

ՎԷՆԷԶԷԼԻ ԴԷ ԼՈՒՆԷ

Պու կիւնքի կիւնտէ պէյն վէ գարաճիյէր խասթալըգարընատն վէ միյատ ֆէսատանատն պինլերճէ ինատ էօմէքտէ օլուպ, պու հասթալըգլար հայաթը ինատանրն քէօքիւճ գուրուտրրլար։ Մէկգիբ հասթալըգլար՝ բէք չօգ տրաչէթի զէվաթ իւզերինէ ֆէնա թէքէրեր իսուպ, գիրա անլէր իչիւն հայաթ սէվինճի վէ ֆայտալի օլաճագ եէրսէ պիր եիւք օլուր։ Իչթէ պու կիպի հասթայդրար չէքէն բէք չօգ զէվաթ չահատէթ իսէրէր քի, ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՈՍՖՈՏԻՆԻ հէր նէ սուրէթտէ օլուպ իսէ օլսուն զուհուրու կէլմիշ օլան միյատ ֆէսատընա վէ գարաճիյէք հասթալըգընա գարը պու կիւնէ գատար պուլունմուշ օլան սիկկէ հէր նէվի իրանատն իւսթիւն տիր։ Իչթէ տիւզէթտիրիր։ թէկսիրի տէ բէք չարուգ վէ մուհազագ սուրէթտէ կէօրիւլիր, էօյլէ քի, էօմիր սէօնմէք սէրէհսէնէ կէտիկինտէ վէ զիհին տախի վիճուտրն ֆէնընգը թէկսիրինատն սայթի ահմագլըգ հալինէ սիչուտիկինատ, պու գուվվէթլի իլաճատան պիր գաչ տէֆա ալրընա, հասթանրն մէյուսիյէթի տէֆ օլուր, վէ կէրէք վիճուտը վէ կէրէք զիհնի քէսպը գուվվէթ իսէր։

ԵՒՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻԹ ԹԷՃՐԻԻՊԷԼԷՐ սէֆիքէլերիմիզի իսպաթ իսուպ, հէր միլլէթին միթէպկր ֆամիլեատրը վէ զէվքը միսթէլիֆէ՝ իչպու մուհասասէնաթ կէօրմիշ օլատուգընատան, պունա սէրպէսթէ չահատէթ իսէրէր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՈՍՖՈՏԻՆԻ չիլէ 4 վէ 6 վէ 11 չիլինէ սաթըրը։ Տիւնեանրն հէր թարաֆընատա, էֆգաճրարատա, էֆ թիճճարանատ իչպու իլաճ պուլունուր։ 1862տէն պէրու իչպու իլաճրն քէսրէթէ ֆիւրուխթինէ մէպրի պազը քիմէնէլէր՝ թագլիսինի եարմըշլար տրը։ Ադրն իչիւն սաթիտ մուհարրէր մէվատատա արգգամ լազամ տրը։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ· պէհէր չիլէնին իւզերինատ ինկիլիզ հիւքիմէթինին պիր պանարթը եարբղարբրմը օլուպ, իւզերինատ տէ հայմէթլու գրարիցա հագրէթլերինին միթէպէր զօմիսէրլերի էմրի էլէ «ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՈՍՖՈՏԻՆԻ, «Լրնան, Ինկլընատ» քէլիմէլերի ինկիլիզճէ օլարագ եազրմը տրը։ Էյիր պու եազը օյմագատ գարպ տրը։

ԵՒՓԻԷԼԷՐ՝ ՖՈՍՖՈՏԻՆԱՆ կիւնտէ 3 չօրպա գաշըղըլա թատանատ եաբրմ սատաթ էվվէլ եախատ պիր սատաթ սօնրրա ալմագը տրլրար։ 3 եաշընատ վէ օնատ եօղարը օլան չօճուգլար թատմ իւզերինէն քիչիւք պիր գաշըգլա ալմագը տրլրար։ Զատաֆ զէյատէտ օլուպ, գուվվէթի հոգվէյէ բրախէտատ պիր գատէ գալրը։ Պու իլաճրն չիչսիրի՝ ազղընը էյնէ գարայարագ, հավալը վէ կիւնէլ կէօրմէյէն պիր մահալ գալմագը տրը։

ՏՕԳԹՕՐ Ռ· Տ· ԼԱԼՕՐ

Թարաֆընատ իմալ օլունմուշ տրը։

Պէյ Համզատա 32 Ն. կէյֆօրա Սթրիթտէ,

ԼԸՆՏՆ Ն· ՈՒ· ԻՆԿԼԸՆՏ

Ֆոսֆատինին ատիպի վէ մուհիտի։

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպօլնի պիշիմլէ պաշըճա էֆգաճանէ վէ սպէշար տիւքքեանլարընատա պուլունուր։

Թարատան վէ բէրաքէնատ միսպայէթ իչիւն Գալաթատա Վայֆատա գուրպինտ Նիւքսէք Գալաբրմատա Ն. 95–97տէ Ռոմամի Ինկիլիզ մաղազասընատա մէմուրը մախսուսը Լոնտոնա Գարուանայա միւրաճաաթ լթմէլի տիր։

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԶԱԶ ԱՆՏՕՆ ՄԱԴԱԼԱՆ